

รายงานสรุป

โครงการธรรมาภิบาลเพื่อชีวิต และ ธรรมชาติ

ลุ่มน้ำลำปะทาว

โดย

ชมรมเด็กรักนก

และคณะทำงาน

คำนำ

“โครงการธรรมยาตราเพื่อชีวิตและธรรมชาติ ลุ่มน้ำลำปะทาว”

เนื่องด้วยในปัจจุบันบริเวณเทือกเขาภูแล่นคากำลังประสบปัญหาสิ่งแวดล้อมที่นับวันจะรุนแรงยิ่งขึ้นทุกที อาทิ การตัดไม้ทำลายป่า ปัญหาไฟป่า การชะล้างทำลายหน้าดิน ความตื้นเขินของลำน้ำ และล่าสุดก็คือการใช้สารเคมีทางการเกษตรอย่างกว้างขวาง ซึ่งนอกจากจะทำให้เกิดมลภาวะทางน้ำแล้ว ยังเป็นเหตุให้เกิดโรคภัยไข้เจ็บตามมา แม้ว่ามีสาเหตุหลายประการที่ทำให้เกิดปัญหาดังกล่าว เช่น การเพิ่มประชากร ความจำกัดของทรัพยากร และความยากจน ฯลฯ แต่สาเหตุพื้นฐานนั้นคือ การขาดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องรวมถึงจิตสำนึกที่ขาดธรรม ทำให้สนใจแต่ประโยชน์เฉพาะหน้า และมุ่งแต่ประโยชน์ส่วนตนจนถึงประโยชน์ส่วนรวม พืชนคติดังกล่าวยังนำไปสู่ปัญหาอื่น ๆ อีก อาทิ ปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติด เป็นต้น

ด้วยเหตุนี้คณะสงฆ์วัดภูเขทองและวัดต่าง ๆ บนเทือกเขาภูแล่นคา พร้อมกับผู้นำชาวบ้านที่ห่วงใยในปัญหาดังกล่าวจึงดำริที่จะจัดโครงการธรรมยาตราเพื่อชีวิตและธรรมชาติเทือกเขาภูแล่นคา ระหว่างวันที่ 11-17 ธันวาคม 2544 โดยจะได้ให้มีการจาริกไปตามหมู่บ้านต่าง ๆ ที่อยู่ริมลำลำปะทาว ตั้งแต่บ้านจาดรินทอง อ.ภูเขียว ไปจนถึงบ้านหัวหมากแดง อ.เมือง และสิ้นสุดที่บ้านท่ามะไฟหวาน อ.แก้งคร้อ ในโอกาสนี้จะได้มีการเทศนาแนะนำชาวบ้านให้เห็นคุณค่าและสิ่งแวดล้อมร่วมกันรักษาและลำปะทาว ขณะเดียวกันก็อบรมชาวบ้านให้ดำเนินถึงประโยชน์ส่วนรวม และ มีธรรมะเป็นที่ยึดเหนี่ยว รู้จักประหยัดอดออมและพึงพอใจในชีวิตที่เรียบง่าย อันจะเป็นพื้นฐานสำหรับเศรษฐกิจแบบพอเพียงเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน ดังที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงดำริเริ่มเป็นแบบอย่าง รวมทั้งการจัดเวทีแลกเปลี่ยนความเห็นระหว่างชาวมอญและชาวกอญธรรมยาตรา เพื่อหาแนวทางในการแก้ไขปัญหามาร่วมกันต่อไป ซึ่งจะมีประโยชน์ต่อคุณภาพชีวิต และสิ่งแวดล้อมของทางจังหวัดชัยภูมิ และของประเทศชาติเป็นอย่างยิ่งต่อไป

ดังนั้นทางคณะทำงาน จึงได้มีการจัดทำเอกสารฉบับนี้ เพื่อการบันทึกและเก็บรวบรวมข้อมูล ประเด็นปัญหา และข้อเสนอของพื้นที่ในการดำเนินงานโครงการธรรมยาตรา ทั้งนี้ได้คาดหวังไว้ซึ่งจะได้นำมาปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้การจัดทำกิจกรรมครั้งต่อไปได้สอดคล้องเหมาะสมกับสภาพปัญหาของพื้นที่ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินกิจกรรมครั้งต่อไป

ขอกราบนมัสการพระภิกษุสงฆ์ทุกรูป ขอขอบคุนคุณนิวกาพรพน นาคแพน เจ้าหน้าที่โครงการนักสืบสายน้ำ มูลนิธิโลกสีเขียว คณะที่ปรึกษา ชาวบ้านและทุกท่านที่ได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม ร่วมเดินธรรมยาตรา ร่วมหาชีวิต ปัจจุบันและได้ให้การเอื้อเฟื้อความสะดวกทุกประการ จึงขอขอบคุนอย่างยิ่งไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

คณะทำงาน

1 มกราคม 2544

วัตถุประสงค์

เพื่อประสานความร่วมมือระหว่างบุคคล กลุ่ม องค์กร พระสงฆ์ และชุมชนต่าง ๆ ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องกับกลุ่มน้ำลำปะทาว ใน การกระตุ้นให้เกิดกระแสการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมและธรรมชาติบนเทือกเขาภูแล่นคา

การเตรียมงานก่อนเดินธรรมยาตรา

การเดินธรรมยาตราเพื่อชีวิตและธรรมชาติ กลุ่มน้ำลำปะทาว ครั้งนี้ได้จัดเป็นครั้งแรก ซึ่งทางคณะทำงานเป็นองค์กรและชาวบ้านในท้องถิ่น ได้เริ่มต้นเมื่อมีการประชุมผู้ร่วมจัด เมื่อวันที่ 26 กันยายน 2543 ที่ วัดภูเขากอง เพื่อกำหนดวัตถุประสงค์โครงการ เลือกประเด็นของแรงจูงใจ กำหนดวัน-เวลา เส้นทางและจุดแวะพัก กำหนดค่าใช้จ่าย การจัดหาทุน เลือกคณะที่ปรึกษา-องค์กรร่วมจัด กำหนดรูปแบบชุมชน กำหนดกิจกรรมร่วมกับชุมชนและรูปแบบเนื้อหา ซึ่งมีผู้เข้าร่วม 8 คน โดยได้มีมติแต่งตั้งสองพ่อคำเขียน สุวันโน เป็นประธานโครงการ นอกจากนั้นได้มีการออกหนังสือเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและผู้นำชุมชนได้เข้าร่วมการประชุม จำนวน 2 ครั้ง เมื่อวันที่ 2 ตุลาคม 2543 ซึ่งเป็นกลุ่มผู้ให้คำแนะนำ และหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง มีผู้เข้าร่วม 15 คน ครั้งที่ 2 เมื่อวันที่ 9 ตุลาคม 2543 ซึ่งเป็นกลุ่มพระสงฆ์และครูในท้องถิ่น มีผู้เข้าร่วม 4 คน เพื่อชี้แจงความเป็นมาและวัตถุประสงค์ของโครงการ อีกทั้งการให้ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทในการมีส่วนร่วมของการพระสงฆ์ใช้ในชุมชน นอกจากนั้นทางคณะผู้จัดได้จัดทำแบบประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่ นำวีดีโอ ภาพสไลด์ และสื่อผ่านที่ได้รับความนิยมจากลูกหลานในวัยกลางคน (2-3 ขวบ) จำนวน 5 ครั้ง เพื่อทำการพูดคุยทำความเข้าใจกับกลุ่มชาวบ้านอีกครั้ง และได้จัดฝึกอบรมเด็ก ๆ ระดับชั้น 5-ป.6 และชั้น ม.1, ม.3 จำนวน 7 โรงเรียน เพื่อฝึกการใช้สื่อสิ่งพิมพ์และจัดการนำเสนอจัดทำความเข้าใจเบื้องต้นของการทำกิจกรรม ให้สืบสานน้ำ

ประเด็นของกิจกรรม

- ศึกษา วิเคราะห์ผลกระทบของมนุษย์น้ำลำปะทาวและวิถีชีวิตของชาวบ้าน ในกิจกรรมกับสืบสานน้ำ ด้วยกระบวนการถอดภาพเพื่อเผยแพร่ผ่านสื่อสิ่งพิมพ์
- จัดเวทีแลกเปลี่ยนสถานการณ์ปัญหาของชุมชนน้ำลำปะทาว มีการแบ่งกลุ่มย่อย นำเสนอปัญหาในรูปแบบความคิดเห็นปัญหา โดยการเชื่อมโยงจากการประเมินด้วยภาพถอดภาพน้ำที่สำรวจด้วยวิธีการนักสืบสายน้ำ
- เผยแพร่กิจกรรม-ข้อมูลสู่สาธารณะ โดยการจัดทำป้ายรณรงค์ การจัดทำเอกสารแผ่นพับการประชาสัมพันธ์ข่าวสารสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ และการจัดทำภาพถอดภาพน้ำที่สำรวจด้วยวิธีการนักสืบสายน้ำ
- การเดินทางไปด้วยเท้า การปฏิบัติธรรม การทำสมาธิและการรับฟังธรรมะกับการปฏิบัติในชีวิตประจำวัน โดยมีการแบ่งกลุ่มรับผิดชอบงานในแต่ละวัน เพื่อการทำงานอันดีและมีแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของผู้เข้าร่วมกิจกรรม

สรุปจำนวนผู้เข้าร่วมเดิน

• พระภิกษุ	34	รูป	• เด็ก ๆ ประมาณ	120 คน
• สามเณร	1	รูป	• ชาวบ้านประมาณ	200 คน
• แม่ชี	3	รูป	• ชาวต่างประเทศ	10 คน
			• ผู้ที่สนใจและร่วมสังเกตการณ์	36 คน

นอกจากนี้ยังมีคณะชาวบ้านและเด็กนักเรียนในพื้นที่ได้เข้าร่วมชมงานในการต้อนรับและส่งคณะธรรมยาตรา ตลอดจนให้การ

การกำหนดเส้นทางและจุดพัก

เส้นทางในการเดินทางทั้งหมด ๒๓ กิโลเมตร ใช้ระยะเวลาทั้งหมด ๗ วัน ๗ คืน และจุดแวะพักสำหรับรับประทานอาหารเที่ยง ผ่านทั้งหมด 19 หมู่บ้าน การกำหนดจุดพักเพื่อทำกิจกรรมจะเน้นหมู่บ้านใหญ่ ไม่ห่างไกลจากชุมชนมากนัก โดยส่วนใหญ่จะใช้สถานที่ของวัดและโรงเรียน ดังนี้

วันที่ 10 ธันวาคม 2543	ภาคบ่าย	ชี้แจงกำหนดการ และฝึกการใช้คู่มือการจำแนกสัตว์เลื้อยคลาน พักค้างคืนและทำบุญตักบาตร ที่ หมู่บ้านตาตวันทอง
วันที่ 11 ธันวาคม 2543	ภาคเช้า ภาคเที่ยง ภาคบ่าย/ค่ำ	ทำบุญตักบาตร ที่ หมู่บ้านตาตวันทอง ฉันเพล-และผู้เข้าร่วมรับประทานอาหารกลางวันที่บ้านท่าเรือ ทำกิจกรรมและพักค้างแรมที่โรงเรียนบ้านท่าทางเกวียน
วันที่ 12 ธันวาคม 2543	ภาคเช้า ภาคเที่ยง ภาคบ่าย/ค่ำ	ทำบุญตักบาตร ที่ หมู่บ้านท่าทางเกวียน ฉันเพล-และผู้เข้าร่วมรับประทานอาหารกลางวันที่วัดกุฎีโง้งตงสวรรค์ ทำกิจกรรมและพักค้างแรมที่วัดภูเขาทอง บ้านท่ามะโพนหวาน เวทีเสนา "คืนความบริสุทธิ์จิตใจ ให้สู่ปะทาว"
วันที่ 13 ธันวาคม 2543	ภาคเช้า ภาคเที่ยง ภาคบ่าย/ค่ำ	ทำบุญตักบาตร ที่ วัดภูเขาทอง บ้านท่ามะโพนหวาน ฉันเพล-และผู้เข้าร่วมรับประทานอาหารกลางวันที่บ้านลาดผักหนาม ทำกิจกรรมและพักค้างแรมที่โรงเรียนบ้านลาดผักหนาม
วันที่ 14 ธันวาคม 2543	ภาคเช้า ภาคเที่ยง ภาคบ่าย/ค่ำ	ทำบุญตักบาตร ที่ หมู่บ้านลาดผักหนาม ฉันเพล-และผู้เข้าร่วมรับประทานอาหารกลางวันที่บ้านห้วยผักหนาม ทำกิจกรรมและพักค้างแรมที่โรงเรียนบ้านหนองจนวน
วันที่ 15 ธันวาคม 2543	ภาคเช้า ภาคเที่ยง ภาคบ่าย/ค่ำ	ทำบุญตักบาตร ที่ หมู่บ้านหนองจนวน ฉันเพล-และผู้เข้าร่วมรับประทานอาหารกลางวันที่บ้านห้วยหมากแดง ทำกิจกรรมและพักค้างแรมที่วัดบ้านห้วยหมากแดง
วันที่ 16 ธันวาคม 2543	ภาคเช้า ภาคเที่ยง ภาคบ่าย/ค่ำ	ทำบุญตักบาตร ที่ วัดบ้านห้วยหมากแดง ฉันเพลและผู้เข้าร่วมรับประทานอาหารกลางวันที่บ้านท่าหินโงม ทำกิจกรรมและพักค้างแรมที่โรงเรียนบ้านเก่ายาดิ
วันที่ 17 ธันวาคม 2543	ภาคเช้า ภาคเที่ยง ภาคบ่าย/ค่ำ	ทำบุญตักบาตร ที่ โรงเรียนเก่ายาดิ ฉันเพล-และผู้เข้าร่วมรับประทานอาหารกลางวันที่บ้านหนองพิพวน ทำกิจกรรมบายศรีสู่ขวัญและพักค้างแรมที่วัดภูเขาทอง

วันที่ 11 พฤศจิกายน 2543

สำรวจที่ลำดวนปะทิว บ้านท่าทางเขวียน

ผู้เข้าร่วมกิจกรรม เด็กนักเรียนและครูประมาณ 20 คน ป.5-ป.6 ชาวบ้านประมาณ 5 คน และคณะกรรมการเขตฯ 30 คน

ช่วงบ่ายกิจกรรมนักสืบสายน้ำ

ผลของการสำรวจน้ำ

มีกลุ่มที่ให้คุณภาพน้ำพอใช้ 10 กลุ่ม

สาเหตุที่คิดว่าเป็นผลกระทบทำให้คุณภาพน้ำพอใช้...

น้ำขุ่นไม่มี

ป่าไม้ถูกทำลายการตัดไม้ทำบ้าน

เผาป่า และเผาถ่านขาย

การใช้ยาฆ่าแมลง การใช้สารเคมี ยาฆ่าหญ้า

ขยะ และขี้วัว-ควาย

ดินตะกอน

น้ำน้อย

แนวทางการแก้ไข

น้ำน้อย	น้ำมาก	น้ำเสีย	น้ำดี	น้ำเป็นพิษ	น้ำบริสุทธิ์
ใช้น้ำอย่างประหยัด รักษาป่า ตัดไม้ให้น้อยลงหรือหยุดตัดไม้โดย ไม่จำเป็น ปกูป่า ปกูป่าเผา และต้นไม้ ถ้าจะเผาห้ามให้ปลูกใช้เอง		เพราะน้ำน้อย ต้องสร้างเขื่อน ทิ้งขยะในถังที่จัดไว้ ปัจจุบันไม่มีวัว-ควายที่จะลงน้ำ หากมีให้เลี้ยง บนฝั่ง ไม่นำมาเลี้ยงในแม่น้ำ		เลิกใช้สารเคมี ยาฆ่าหญ้า ใช้น้ำยชีวภาพ งดการใช้ยาฆ่าแมลง ออกกฎในหมู่บ้าน ประชาสัมพันธ์	

ตารางประเมินผลคุณภาพน้ำ

หมวดสัตว์	ออกซิเจนสูง ← → ออกซิเจนต่ำ															
	ต้องการน้ำสะอาดมาก				ต้องการน้ำสะอาด					ทนน้ำสกปรกได้บ้าง					ทนน้ำสกปรกได้ดี	
	I				II					III					IV	
	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P
	ที่ปะทาว กลุ่ม 1	แม่ละนาจะหิน	แม่ละนาจะหินตอนล่าง (อยู่ในป่า)	แม่ละนาจะหินตอนบน (อยู่ในป่า)	แม่ละนาจะหินตอนล่าง (อยู่ในป่า)	แม่ละนาจะหินตอนบน (อยู่ในป่า)	แม่ละนาจะหินตอนล่าง (อยู่ในป่า)	แม่ละนาจะหินตอนบน (อยู่ในป่า)	แม่ละนาจะหินตอนล่าง (อยู่ในป่า)	แม่ละนาจะหินตอนบน (อยู่ในป่า)	แม่ละนาจะหินตอนล่าง (อยู่ในป่า)	แม่ละนาจะหินตอนบน (อยู่ในป่า)	แม่ละนาจะหินตอนล่าง (อยู่ในป่า)	แม่ละนาจะหินตอนบน (อยู่ในป่า)	แม่ละนาจะหินตอนล่าง (อยู่ในป่า)	แม่ละนาจะหินตอนบน (อยู่ในป่า)
10																
9																
8																
7																
6																
5																
4																
3																
2																
1																
กลุ่มสัตว์	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P
หมวดสัตว์	I				II					III					IV	

ดีมาก

ดี

พอใช้ได้

ไม่ดี

แย่มาก

วันที่ 12 พฤศจิกายน 2542

สำรวจที่น้ำตกสาวและ โรงเรียนกุดโง้งตงสวรรค์

จำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรม ชาวบ้านหนองผวน 20 คน เด็กนักเรียนและครู 20 คน (ม.๑) ชาวตงสวรรค์ ๑๐ คน

ช่วงบ่ายกิจกรรมนักสืบสายน้ำ

ผลของการสำรวจน้ำ มีกลุ่มที่ให้คุณภาพน้ำดี 2 กลุ่ม

มีกลุ่มที่ให้คุณภาพน้ำพอใช้ 8 กลุ่ม

สาเหตุที่ดีว่าเป็นผลกระทบทำให้คุณภาพน้ำพอใช้....

มีการท่องเที่ยว และมีเศษขยะ

มีการทิ้งสารเคมีจากผงซักฟอก สบู่ ภาชนะผสม

มีการใช้สารเคมีในพื้นที่เกษตร เช่นยาฆ่าหญ้า และยาฆ่าแมลง

บนภูเขาถูกทำลายพื้นที่ป่า มีการชะล้างหน้าดินสูง ทำให้น้ำมีดินตะกอน

ปริมาณน้ำมีน้อย มีการตกตะกอน

น้ำซึมหายไปในปัจจุบัน

เนื่องจากไม่ได้พักที่หมู่บ้านกุดโง้ง จึงทำให้ชาวคณะรวมญาติต้องรีบเร่งเดินทางต่อไปที่วัดบ้านท่ามะไฟหวาน(ภูเขาทอง) จึงเป็นผลทำให้หมู่บ้านนี้ไม่มีกริณคราะห์ค้นไม่ปัญหา และแนวทางการแก้ไขของชุมชน แต่เราได้เก็บข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับคุณภาพของน้ำบริเวณนี้ และสาเหตุของปัญหา เพื่อนำมาประกอบการทำกิจกรรมต่อเนื่องต่อไป

"อยากให้พวกเราทำบุญกับแม่(ลำน้ำ)ของเราให้มาก ๆ ถ้าเราไม่สนใจเราจะเป็นลูกที่ไม่สนใจพ่อแม่ เป็นลูกเหรคุณ ขนาดคนต่างชาติดังมาเดินเพื่อแสดงว่าเขารักลำน้ำเรา เราจะไม่รักเขียวหรือ... ทำบุญ ด้วยการปลูกป่าริมน้ำหลาย ๆ อย่าง ไปทิ้งขยะสิ่งปฏิกูลลงน้ำ ริมตลิ่งมีไร่ข้าวโพด ไร่ถั่วก็พยายามใช้ยาฆ่าแมลงให้น้อย ๆ ลงหน่อย" พระไพศาล กล่าวสรุป

ในภาคค่ำ เริ่ม 19:00 น

มีการแสดงของเด็กเล็กก่อนเกณฑ์ จากศูนย์พัฒนาเด็กเล็กก่อนเกณฑ์ วัดภูเขาทอง จำนวน 20 คน และเวทีอภิปราย "คืนความบริสุทธิ์คืนให้ลำน้ำเรา" ผู้ร่วมเป็นวิทยากร พ่อแสง ชาวบ้านตาดเงินทอง

สถานที่ น้ำตกสวและ โรงเรียนบ้านกุดโง้งตงสวรรค์ ต.ท่ามะโพนวน อ.แก้งคร้อ จ.ชัยภูมิ
วันที่ 12 พฤศจิกายน 2543

ตารางประเมินผลคุณภาพน้ำ

หมวดสัตว์	ออกซิเจนสูง ← → ออกซิเจนต่ำ															
	ต้องการน้ำสะอาดมาก				ต้องการน้ำสะอาด					ทนน้ำสกปรกได้บ้าง					ทนน้ำสกปรกได้ดี	
	I				II					III					IV	
	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P
	ปลาขาว กลุ่ม 1	แมลงก้นดิ่ง	แมลงหวี่แดง (อยู่ในน้ำ)	แมลงหวี่แดง (อยู่ในน้ำ)	แมลงหวี่แดง (อยู่ในน้ำ)	แมลงหวี่แดง (อยู่ในน้ำ)	แมลงหวี่แดง (อยู่ในน้ำ)	แมลงหวี่แดง (อยู่ในน้ำ)	แมลงหวี่แดง (อยู่ในน้ำ)	แมลงหวี่แดง (อยู่ในน้ำ)	แมลงหวี่แดง (อยู่ในน้ำ)	แมลงหวี่แดง (อยู่ในน้ำ)	แมลงหวี่แดง (อยู่ในน้ำ)	แมลงหวี่แดง (อยู่ในน้ำ)	แมลงหวี่แดง (อยู่ในน้ำ)	แมลงหวี่แดง (อยู่ในน้ำ)
10																
9																
8																
7																
6																
5																
4																
3																
2																
1																
กลุ่มสัตว์	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P
หมวดสัตว์	I				II					III					IV	

ดีมาก

ดี

พอใช้ได้

ไม่ดี

แย่มาก

ตารางประเมินผลคุณภาพน้ำ

หมวดสัตว์	ออกซิเจนสูง ← → ออกซิเจนต่ำ															
	ต้องการน้ำสะอาดมาก				ต้องการน้ำสะอาด					ทนน้ำสกปรกได้บ้าง					ทนน้ำสกปรกได้ดี	
	I				II					III					IV	
	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P
10																
9																
8																
7																
6																
5																
4																
3																
2																
1																
หมวดสัตว์	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P
หมวดสัตว์	I				II					III					IV	

คุณภาพน้ำพบใช้ได้ค่อนข้างไปทางทางไม่ดี

โดย....	ดญ.สุภัทสร เวียงขจร	ป.3 โรงเรียนท่ามะไฟหวาน
	ดญ.บุษรี ทรวงโพธิ์	ป.5 โรงเรียนท่ามะไฟหวาน
	ดญ.จิราพร พิมพ์พันธ์	ป.4 โรงเรียนท่ามะไฟหวาน
	ดช.อานนท์ ไหว้สิงห์	ป.3 โรงเรียนท่ามะไฟหวาน
	ดช.ถาวร วัดชัยภูมิ	ป.3 โรงเรียนท่ามะไฟหวาน
	ดญ.ชไมพร อินทรวงศ์	ป.4 โรงเรียนท่ามะไฟหวาน
	ดญ.พรทิพย์ วัดชัยภูมิ	ป.3 โรงเรียนท่ามะไฟหวาน
	ดญ.พิศยวรรณ แสงจันทร์อ่อน	ป.4 โรงเรียนท่ามะไฟหวาน
	ดญ.เสาวลักษณ์ ทรวงโพธิ์	ป.3 โรงเรียนท่ามะไฟหวาน
	ดช.อัครเดช (แบก)	อนุบาล

วันที่ 13 พฤศจิกายน 2543

สำรวจที่ลำห้วยผักหนาม โรงเรียนบ้านลาดผักหนาม และพักที่วัดบ้านลาดผักหนาม

ผู้เข้าร่วมกิจกรรม เด็กนักเรียนและครูประมาณ 50 คน (ม.1-ม.3) ชาวบ้านประมาณ 20 คน และคณะธรรมยาตรา 30 คน

ช่างบ่อกิจกรรมนักสืบสายน้ำ

ผลของการสำรวจน้ำ มีกลุ่มที่ให้คุณภาพน้ำดี 1 กลุ่ม

มีกลุ่มที่ให้คุณภาพน้ำพอใช้ 9 กลุ่ม

สาเหตุที่คิดว่าเป็นผลกระทบทำให้คุณภาพน้ำพอใช้...

การล้างรถ

มีการทิ้งสารเคมีจากผงซักฟอก สบู่ ยาสระผม

มีการใช้สารเคมีในพื้นที่เกษตร เช่น ยาฆ่าหญ้า และยาฆ่าแมลง

บนภูเขาถูกทำลายพื้นที่ป่า มีการชะล้างหน้าดินสูง ทำให้น้ำมีดินตะกอน

ปริมาณน้ำขังมีน้อย

ลำห้วยป้วย

น้ำน้อย

น้ำเสีย

น้ำเป็นพิษ

น้ำขังหลายปี

สารรั่วไหล

การเกษตร

ป่าถูกทำลาย

การเลี้ยงวัว

สารเคมี-ปุ๋ย

เผาป่า

ขยะ

ยาฆ่าแมลง

น้ำเน่าตื้นเขิน

ค้างคาวปนคอกไม้

ยาฆ่าหญ้า

วัดตั้งพัง-ตะกอนดิน

น้ำเสียจากบ้านเรือน

ล้างภาชนะ-ถังขยะในน้ำ

อาบนํ้าในลำห้วย

ทิ้งภาชนะบรรจุยาลงในน้ำ

สถานที่ ลำห้วยฝักหนาม โรงเรียนบ้านลาดฝักหนาม ต.ซับสีทอง อ.เกษตรสมบูรณ์ จ.ชัยภูมิ

วันที่ 13 พฤศจิกายน 2543

ตารางประเมินผลคุณภาพน้ำ

หมวดสัตว์	ออกซิเจนสูง ← → ออกซิเจนต่ำ															
	ต้องการน้ำสะอาดมาก				ต้องการน้ำสะอาด					ทนน้ำสกปรกได้บ้าง					ทนน้ำสกปรกได้ดี	
	I				II					III					IV	
	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P
	ซีปะหว กลุ่ม 1	แมลงกะวีน	แมลงหนอนปลอกน้ำจืดอยู่ในปลอก	แมลงหนอนปลอกน้ำจืดอยู่ในปลอก กลุ่ม	แมลงเขี้ยวขวามีด	ปูน้ำจืด	แมลงขอแมลงจิ้งหรีด	หอยทาก กลุ่ม 1	จิ้งหรีด สีเขียว กลุ่ม 1	ซีปะขาว (ตัวน้ำจืด) กลุ่ม 2	แมลงทากและปลอกน้ำจืดอยู่ในปลอก กลุ่ม	ปูน้ำจืด	เขียดสีเงิน กลุ่ม 2	หอยทาก กลุ่ม 2	แมลงเขี้ยวขวามีด	ปูน้ำจืด
10																
9																
8																
7																
6																
5																
4																
3																
2																
1																
กลุ่มสัตว์	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P
หมวดสัตว์	I				II					III					IV	

ดีมาก

ดี

พอใช้ได้

ไม่ดี

แย่มาก

วิธีแก้ไขปัญหาร่วมกัน

ทำให้ปริมาณน้ำมากขึ้น	ทำให้ไม่ไหล/น้ำ	ทำให้ได้ดี
<ul style="list-style-type: none"> • ไม่ตัดไม้ทำลายป่า • ปลูกป่าตามลำห้วย • ให้คนอยู่ริมห้วยปลูกพืชริมน้ำ • ปลูกไม้ผลยืนต้นปลูกไม้่างพารา • เลิกเผาป่า ป้องกันไฟป่า • ดูแลรักษาต้นน้ำริมน้ำ • ช่วยกันดูแลรักษาป่า 	<ul style="list-style-type: none"> • ช่วยกันรักษาความสะอาดในลำห้วย • ป้องกันไม่ให้คนและสัตว์ทิ้งน้ำ • ไม่ทิ้งขยะลงน้ำ มีถังขยะในชุมชน • ไม่ล่าสัตว์ • ไม่ทิ้งซากสัตว์ลงในน้ำ • ไม่ทิ้งน้ำจากชุมชนลงในน้ำ 	<ul style="list-style-type: none"> • ลดการใช้สารเคมี • ใช้ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยชีวภาพ • ใช้สมุนไพรกำจัดแมลง • ไม่ชักผ้าในลำห้วย • ไม่ล้างภาชนะและถังขยะ

ทำอย่างไรให้เป็นจริง

ตรวจสอบคุณภาพน้ำทุกปี ให้ตั้งกลุ่มเป็นสถานีตรวจน้ำ ต้นน้ำ กลางน้ำและปลายน้ำ

ทำมรดกชุมชน คือ ตัดป้ายน้ำแข็ง ตั้งชื่อ พบเห็นจุดขยะเขียนและประชุมชาวบ้าน

เลิกหรือลดใช้สารเคมี ใช้พืชสมุนไพร เช่น ใบสะเดา ข่า ตะไคร้หอม ปลูกพืชคลุมดิน เช่น ถั่วแดงกับหญ้าคา

ใช้ปุ๋ยหมัก เศษใบไม้ ฟาง ชีว-ควาย รดน้ำจนกว่าจะเน่าเหม็น

เลิกชักผ้าในลำห้วย

ไม่ลงอาบนํ้าในลำห้วย ให้อาบในอ่างน้ำ หรือชักขึ้นมาอาบ

— ไม่ทำกิจกรรมดังกล่าวกันเป็นตัวอย่าง และอาจจะเพาะกล้าไม้แจกให้ปลูก

วันที่ 14 พฤศจิกายน 2543

สำรวจที่ลำห้วยนาง ฝ่ายกั้นน้ำวัดหนองจนวน ต.ชัยสิทธิ์ อ.เกษตรสมบูรณ์ จ.ชัยภูมิ

ผู้เข้าร่วมกิจกรรม เด็กนักเรียนและครูประมาณ 20 คน (ป.5-ป.6) ชาวบ้านประมาณ 10 คน และคณะกรรมการ 30 คน

ช่วงบ่ายกิจกรรมนักสืบสายน้ำ:

ผลของการสำรวจน้ำ มีกลุ่มที่ให้จุดมากพน้ำพอใช้ 10 กลุ่ม กำลังจะเริ่มเลย

สาเหตุที่คิดว่าเป็นมลกระทบทำให้คุณภาพน้ำพอใช้....

น้ำยาล้างจานและน้ำทิ้งจากบ้านเรือน

ขี้ไก่ จากฟาร์มไก่

การทิ้งขยะ

การทำไร่ไถอยู่ใกล้น้ำ

การใช้สารเคมีและยาฆ่าแมลง

คนเก็บผักขึ้น

การใช้ระบบแทนน้ำ

ไฟฟ้า

การตัดไม้ทำลายป่า

ปริมาณน้ำน้อยลง

ใบไม้แห้ง

การสร้างฝายน้ำล้น เพราะน้ำไม่ถ่ายเท

ตลิ่งพัง และดินตะกอน

ทำอย่างไรให้เป็นจริง

การติดป้ายห้ามทิ้งขยะลงในลำน้ำ และตั้งคณะกรรมการปรับเงิน

การขุดลอกคลอง

ไม่ใช้ผักไก่เสริมคลอง

ชุดหลุมฝังขยะจากฟาร์มไก่

ปลูกหญ้าแฝกกันดินพัง

ทำที่ทิ้งขยะให้ถูกต้อง

การกำจัดหญ้าโดยไม่ใช้ยา

ตารางประเมินผลคุณภาพน้ำ

หมวดสัตว์	ออกซิเจนสูง ← → ออกซิเจนต่ำ															
	ต้องการน้ำสะอาดมาก				ต้องการน้ำสะอาด					ทนน้ำสกปรกได้บ้าง					ทนน้ำสกปรกได้	
	I				II					III					IV	
	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P
	ปลาขาว กลุ่ม 1	ปลาน้ำจืด	ปลาน้ำจืด	ปลาน้ำจืด	ปลาน้ำจืด	ปลาน้ำจืด	ปลาน้ำจืด	ปลาน้ำจืด	ปลาน้ำจืด	ปลาน้ำจืด	ปลาน้ำจืด	ปลาน้ำจืด	ปลาน้ำจืด	ปลาน้ำจืด	ปลาน้ำจืด	ปลาน้ำจืด
10																
9																
8																
7																
6																
5																
4																
3																
2																
1																
หมวดสัตว์	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P
หมวดสัตว์	I				II					III					IV	

ดีมาก

ดี

พอใช้ได้

ไม่ดี

แย่มาก

วันที่ 15 พฤศจิกายน 2543

สำรวจที่ลำห้วยหมากแดง ฝ่ายกั้นน้ำวัดห้วยหมากแดง ต.ท่าหินโงม อ.เมือง จ.ชัยภูมิ

ผู้เข้าร่วมกิจกรรม เด็กนักเรียนและครูประมาณ 50 คน (ป.5-ป.6) ชาวบ้านประมาณ 50 คน และคณะกรรมการ 30 คน

ช่วงบ่ายกิจกรรมนักสืบสายน้ำ

เนื่องจากไม่มีลำห้วยที่น้ำไหลจึงไม่เหมาะที่จะทำกิจกรรมนักสืบสายน้ำ ดังนั้นทางคณะกรรมการจึงเลือกบริเวณฝายน้ำล้นซึ่งในขณะที่เราลงน้ำแห้งไม่ไหล แต่เป็นแหล่งน้ำที่ชุมชนใช้ทำประปาหมู่บ้าน และเพื่อการอุปโภค บริโภค เราจึงได้ร่วมกิจกรรมกับเด็ก เพื่อสำรวจความหลากหลายของสัตว์น้ำ และหาแนวทางป้องกันไม่ให้มีน้ำเสีย

สิ่งที่ชาวบ้านกลัวน้ำห้วยหมากแดงจะเสียและเป็นพิษ มาจาก

สารเคมี

ยาฆ่าแมลง

ขยะ

การเลี้ยงสัตว์

ผงซักฟอกและการล้างรถ

น้ำยากัดศพ และน้ำยาล้างเส้าไม้

“บางอย่างแก้ไขง่าย เช่น ห้ามไม่ให้เลี้ยงสัตว์ในบึง แต่ถ้าห้ามไม่ให้ชาวบ้านใช้ยาฆ่าหญ้า ยาฆ่าแมลง ชาวบ้านบอกว่าเป็นไปไม่ได้ ถ้าไม่ใช้มันก็ไม่งาม ตามว่ากลัวไหม กลัวไม่ทำก็อด ถ้าใช้ยาจะได้เงินหลาย ๆ แต่ตัวตายคุ้มหรือไม่”

แนวทางการแก้ไข

ยาฆ่าแมลง	ใช้ละอองหมอกฉีดพ่น หรือเล็กใช้ การปลูกผักกินเองไม่ควรใช้ยาฆ่าแมลง
ยาฆ่าหญ้า	ใช้แรงงานคนขุดเอาหญ้าออก ไม่ฉีดพ่นในช่วงฤดูฝน
ขยะ	ประชาสัมพันธ์ในหมู่บ้านไม่ให้ทิ้งขยะลงในน้ำ ช่วยกันเก็บขยะขึ้นจากน้ำในช่วงงานบุญต่าง ๆ ฝังขยะฝังลงไปในดิน

ไม่ล้างภาชนะหรือถังยาในน้ำ หรือการล้างกระสอบปุ๋ยในน้ำ ซึ่งถ้าพบเห็นให้มีการบอกว่าเป็นอันตรายต่อน้ำและการนำน้ำมาใช้

วันที่ 16 พฤศจิกายน 2543

สำรวจที่อ่างเก็บน้ำเขื่อนลำนะหวง โรงเรียนบ้านแก้ววิทยานุกูล บ้านเก่ายาดี อ.เก่ายาดี อ.แก้งคร้อ จ.ชัยภูมิ

ผู้เข้าร่วมกิจกรรม เด็กนักเรียนและครูประมาณ 30 คน (ม.1-3) ชาวบ้านประมาณ 6 คน และคณะกรรมการ 30 คน

ช่วงปลายกิจกรรมนักสืบสายน้ำ

เนื่องจากไม่มีลำธารน้ำ จึงใช้บริเวณอ่างน้ำของเขื่อนลำนะหวงในการศึกษาความหลากหลายของสัตว์เล็ก พบว่ามี ตัวอ่อนแมลงปอ หนอนหัวดำจิ๊ด และลูกไรน้ำจำนวนมาก ซึ่งแสดงให้เห็นถึงแหล่งอาหารและถิ่นที่อยู่ของสัตว์ประเภทนี้ เช่นลูกไรน้ำ อาหารคือตะไคร่น้ำ ธาราหร่ายน้ำ ซึ่งจะพบปริมาณมากเมื่อพืชเหล่านี้ได้รับสารอาหารที่เกิดจากปุ๋ยที่ใช้ในการเกษตรและชะล้างสู่ลำน้ำ กิจกรรมนักสืบสายน้ำเป็นการตรวจสอบคุณภาพน้ำด้วยสัตว์น้ำจิ๊ดที่อาศัยอยู่ด้วยออกซิเจน ดังนั้นสัตว์บางชนิดจะไม่สามารถพบได้ในน้ำนิ่ง เช่นตัวอ่อนของชิวชิวขาวตัวแบน มีมือข้างล่างต้องกางออกซิเจนมาก และอยู่ในน้ำไหล ชอบเกาะก้อนหิน ดังนั้นบริเวณเขื่อนลำนะหวงจึงจึงไม่พบ เพราะทำไม่ไหล ทางคณะกรรมการจึงได้สืบเกี่ยวกับความหลากหลาย ที่จะเกี่ยวข้องผลกระทบต่อทางดินอาหาร เศรษฐกิจของชุมชน

การใช้ประโยชน์จากเขื่อนลำนะหวง(ตอนล่าง)ของชาวบ้าน

การล้างรถ

การนำปลา

การอาบน้ำ

การเลี้ยงปลากระชัง

เด็กที่ทำการสำรวจน้ำครั้งนี้ ได้คุณภาพน้ำพอใช้ เพราะยังสามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้ แต่กินไม่ได้ ซึ่งพอใช้ค่อนข้างดี ชาวบ้านกินปลาจากเขื่อน ที่น้ำมาจากหลายพื้นที่ข้างบนไหลลงสู่เขื่อนทุกสาย และปัจจุบันมีการใช้สารพิษมาก โดยเฉพาะยาฆ่าหญ้า เด็ก ๆ จะเห็นว่าน้ำเป็นสีม่วง เพราะสารพิษจะสะสมในอาหาร ในคน และจะอยู่จนเราตาย หลวงปู่คำสิงห์เสนอว่า สัตว์ในน้ำอาจจะมีการพิษ และสารพิษจะสะสมอยู่ในสิ่งมีชีวิตนานถึง 4ชั่วอายุคน ตั้งแต่ปู่ ปู่ พ่อแม่ ลูกและหลาน ซึ่งถ้าเมื่อไหร่ที่กุ้งลอยหัวขึ้นมาอยู่บนน้ำ ปลาจะเพี้ยนขึ้นมา ปลาถูกขึ้นมา ปลาไหลขึ้นมาลอยหัว นอยและฉิวไหลลอยเป็นแพ การประเมินคุณภาพน้ำโดยภูมิปัญญาชาวบ้านหลายตัว บอกให้รู้ถึงการต้องเฝ้าระวังอันตราย

ภาคกลางคืน เวทีเสวนาชาวบ้าน

ปัจจุบันชาวบ้านมีอาชีพเลี้ยงไก่ฟาร์ม เลี้ยงปลากระชัง โดยมีการลงทุนจากบริษัทที่ส่งเสริม ซึ่งจะสนับสนุนทั้งอุปกรณ์ ปลาอาหารหรือประมาณ ซึ่งบริษัทจะลงทุนให้แต่ต้องนำมาขายให้ ชาวบ้านคนหนึ่งบอกว่าเคยมีปลาช่อนจำนวนมากลอยตาย ซึ่งตามลำตัวมีบาดแผล และอาจจะเกิดจากสารพิษในน้ำก็ได้ สมาชิกชมรมฯตราเสนอให้มีการตรวจสอบน้ำด้วยทางเคมี และควรหาวิทยากรมาบรรยายเกี่ยวกับพิษของสารเคมี หรือการตั้งกล้องรับความคิดเห็น

รายชื่อพระสงฆ์ที่ร่วมเดินธรรมยาตรา

ลำดับที่	ฉายา	วัด
1.	หลวงพ่อคำเขียน สุวัณโณ	วัดภูเขาทอง ต.ท่ามะโหลหวาน จ.ชัยภูมิ
2.	พระไพศาล วิสาโล	วัดป่าสุคะโต อ.แม้งคร้อ จ.ชัยภูมิ
3.	พระคำสิงห์ สีธูโร	วัดภูเขาทอง อ.แม้งคร้อ จ.ชัยภูมิ
4.	พระสมจิตฺต วันตมโล	วัดป่าสุคะโต อ.แม้งคร้อ จ.ชัยภูมิ
5.	พระเส็ง ชาดวิโร	วัดป่ามหาวัน อ.ภูเขียว จ.ชัยภูมิ
6.	พระทองสุข โสภโณ	วัดภูเขาทอง อ.แม้งคร้อ จ.ชัยภูมิ
7.	พระสัปปยาภันตะ	วัดป่าสุคะโต อ.แม้งคร้อ จ.ชัยภูมิ
8.	พระพงษ์ศักดิ์ สติปันโน	วัดป่าสุคะโต อ.แม้งคร้อ จ.ชัยภูมิ
9.	พระวิมล วิมโธ	วัดป่ามหาวัน อ.ภูเขียว จ.ชัยภูมิ
10.	พระบุญนาถ จตตมโล	วัดป่าต้นแดงสามัคคีธรรม จ.สุราษฎร์ธานี
11.	พระบุญจันทร์ กตธรรมโม	วัดป่าต้นแดงสามัคคีธรรม จ.สุราษฎร์ธานี
12.	พระธิดา ธนตจิตโต	วัดป่ามหาวัน อ.ภูเขียว จ.ชัยภูมิ
13.	พระอุทัย ทัฬหจาโร	วัดหินลาดธรรม(दानาเจริญ) อ.แม้งคร้อ จ.ชัยภูมิ
14.	พระประวัติ รัตนบุญโญ	วัดป่าสุคะโต อ.แม้งคร้อ จ.ชัยภูมิ
15.	พระวิทยากวณ สุวิโร	วัดป่ามหาวัน อ.ภูเขียว จ.ชัยภูมิ
16.	พระอาจารย์ชวลิต	วัดป่าธรรมจักรภู จ.สุรินทร์
17.	พระสุเมธิตาสถร์ ปญญาปทีโป	วัดป่าสุคะโต อ.แม้งคร้อ จ.ชัยภูมิ
18.	พระเนกม สันตจิตโต	วัดจุฬารามวราราม
19.	พระวรเทพ ฉันทพุดโล	วัดป่าหนองคู
20.	พระเสาร์ ทัศนจิตโต	วัดไผ่ทอง
21.	พระอาจ อุทโม	วัดไผ่ทอง
22.	พระพรเทพ ญะธมาโร	วัดป่าศรีมหาโพธิ์วิปัสสนาราม

23.	พระมงคลจันทร์ คุณอุทโท	วัดบึงพระ อ.โพนชัย จ.นครราชสีมา
24.	พระสมพล กนทวงโณ	วัดป่าธรรมคิลาารม
25.	พระสมบุรณ์ สุ่มัดโล	วัดป่าธรรมคิลาารม
26.	พระครูสุวิมลพัฒนกิจ	วัดสถานัคคิลาารม อ.กุตุบ จ. ยโสธร
27.	พระนพพร ปญญาโร	วัดท่าลาด อ.กุตุบ จ.ยโสธร
28.	พระสมาน ปญญาโกโณ	วัดท่าลาด อ.กุตุบ จ.ยโสธร
29.	พระอธิการบุญนิศสลาโร	วัดโคกกลาง
30.	พระวันเพ็ญ ปญญาโร	วัดท่าโหลงกิตติารม
31.	พระมิ่งกาทอง ผาสุโก	วัดท่าโหลงกิตติารม
32.	พระอโณทัย ญาณคุโ	วัดป่าธรรมคิลา
33.	สน.ณารโ	วัดภูคาทอง อ.แก้งคร้อ จ.ชัยภูมิ

รายชื่อผู้ร่วมเดินธรรมยาตรา

ลำดับที่	ชื่อ-นามสกุล	ที่อยู่/หน่วยงาน
34.	แมธิษฐน	วัดป่าภูษทอง อ.แก้งคร้อ จ.ชัยภูมิ (ประเทสลา)
35.	แมธิษฐาวิทน	วัดป่าสุทธโค อ.แก้งคร้อ จ.ชัยภูมิ
36.	แมธิส้านียง อินทร์ลาย	วัดป่าบ้านเจต อ.พรมพิงม จ.พิษณุโลก
37.	ชิสศยาส่องแสง กันภัย	โรงเรียนเรยีนา จ.เชียงใหม่ (คาทอลิก)
38.	คุณฉวี แซ่ตั้ง	กรุงเทพมหานคร
39.	คุณฉันทนา พรหมเมธาส	วัดป่าหว้าน อ.ภูเขียว จ.ชัยภูมิ
40.	คุณเมงคธ หนวกคำ	ชมรมเด็กวิภา
41.	คุณศรีวัน ชัยนคร	ชมรมเด็กวิภา
42.	คุณวิชัย นพัว	ชมรมเด็กวิภา
43.	คุณวราณา มงคลล้ำ	บ้านท่ามะโหว
44.	คุณศรายุทธ สังข์ทอง	สวนแสงนิม

45.	แม่ทาทา แป้งอี๊ดจันทร์	บ้านท่ามะโง่งไทรหวาน
46.	แม่สีรารวย พันดอนเชียง	บ้านท่ามะโง่งไทรหวาน
47.	แม่บัวเช็ก โพธิ์	บ้านท่ามะโง่งไทรหวาน
48.	แม่สัน	ประเทศลาว
49.	แม่วิสัย สุ่มอ้อ	บ้านท่ามะโง่งไทรหวาน
50.	คุณศิริกานต์ สันเมือง	วัดป่าสุคะโต
51.	คุณสุธิภา แซ่อึ้ง	บ้านวิถีไท มูลนิธิเด็ก
52.	คุณสุทธชัย เกลิมชัย	มูลนิธิสานแสงอรุณ
53.	ด.ช. สานต้อ เกลิมชัย	มูลนิธิสานแสงอรุณ
54.	ด.ช. สายป่าน เกลิมชัย	มูลนิธิสานแสงอรุณ
55.	คุณนงนุช บุตรเจริญกิจ	คณะกรรมการศาสนาเพื่อการพัฒนา กรุงเทพมหานคร
56.	คุณเจริญภา วัชรทอง	วนเกษตร ฉะเชิงเทรา
57.	นายธรรมชาติ พงศ์โยภา	กระทรวงเกษตร กองเกษตรสารนิเทศ
58.	นายฉัตรชัย ใจจงเรืองใจ	บ้านวิถีไท
59.	คุณประมูร สิมส์	บ้านท่ามะโง่งไทรหวาน
60.	คุณพรชัย อภิบุรณัฏฐกุล	คณะกรรมการศาสนาเพื่อการพัฒนา
61.	นายอนงค์ ขาคิตยณ	วัดสวนธรรมคีตา
62.	นายเกียรติศักดิ์ พงษ์พรมมา	บ้านลาดผักกาน
63.	นายองอาจ แสนอกกลาง	บ้านลาดผักกาน
64.	นายทวี พงศ์โยภา	กรุงเทพมหานคร
65.	นายอาทิตย์ แดงพวงโง้งบุญ	กรุงเทพมหานคร
66.	คุณฉัตรพร สมบูรณ์ศิริพันธ์ุ	กรุงเทพมหานคร
67.	คุณฉณลักษณ์ ตระกูลศิษฐ์	กรุงเทพมหานคร
68.	คุณวิจิตรมา คุณฉัตรนันท	มูลนิธิโกลดิมทอง

69.	คุณไมโย ชินทรัพย์รวม	กรุงเทพมหานคร
70.	นายนิวัฒน์ ชัยบุญจันทร์	จ.ชัยภูมิ
71.	นายสมณพ สิงห์ทอง	หน่วยจัดการต้นน้ำลำปาว
72.	คุณกรรณภา สิงห์ทอง	หน่วยจัดการต้นน้ำลำปาว
73.	ดช.วิทย์ นมกล่ำ	ชมรมเด็กรักนก หนองไผ่หวาน
74.	ดญ.อุดมภาณ์ ชำกรม	ชมรมเด็กรักนก หนองไผ่หวาน
75.	ดช.สมณเดช ชำกรม	ชมรมเด็กรักนก หนองไผ่หวาน
76.	ดญ.บวรณี เมืองชัยภูมิ	ชมรมเด็กรักนก หนองไผ่หวาน
77.	ดญ.บุรฉิ ทรวงโพธิ์	ชมรมเด็กรักนก หนองไผ่หวาน
78.	ดญ.เมทลักษ์ณ์ ทรวงโพธิ์	ชมรมเด็กรักนก หนองไผ่หวาน
79.	ดญ.สุกัลสร เรืองขจร	ชมรมเด็กรักนก หนองไผ่หวาน
80.	ดญ.จิราภาณ์ พิมพ์พรหม	ชมรมเด็กรักนก หนองไผ่หวาน
81.	ดช.สุชาติ จารย์ธานี	ชมรมเด็กรักนก หนองไผ่หวาน
82.	ดช.สมัย จันทร์แทน	ชมรมเด็กรักนก หนองไผ่หวาน
83.	ดช.ชัยมงคล ภูมิสี	ชมรมเด็กรักนก หนองไผ่หวาน
84.	Jerome Antoine Brunelle	Ottawa Canada
85.	Matthew Lynn	Southampton England
86.	Elissa Lee	Australia
87.	Emma Cootsee	Australia
88.	Benjamin Grubb	Australia
89.	Enca Bowman	USA.
90.	Elizabeth Elliott	USA.
91.	คุณลาณี	ชกาว
92.	คุณโอฬี	ฝรั่งเศส

ข้อเสนอแนะของผู้ร่วมเดินธรรมยาตรา

ธรรมยาตราครั้งต่อไปจะปรับปรุงอย่างไร

- ใช้เส้นทางเล็ก ๆ ที่ไม่ใช่ถนนใหญ่ในบางครั้ง (แม้ชีวิต... ชิงกฤษ)... ..
- อาจติดธงหรือธงแดงเห็นด้วยแต่อาจจะไม่เร่งรีบการเดินทางมากนักและจะเน้นกิจกรรมกับกลุ่มชาวบ้านให้มากขึ้น โดยเลียบทางหมู่บ้านซึ่งผ่านแต่ยังไม่ได้หยุดคุยและทำกิจกรรม
- แนะนำชาวบ้านให้ปลูกต้นไม้ตามสายทางและทำแนวกันไฟ (เจ... แคนาดา)
- ส่งเสริมชาวบ้านให้เข้าร่วมชมรมตลอดงาน เพื่อให้ได้เห็นปัญหาต่าง ๆ และมีเพื่อนตามสายทางเข้าร่วมชมรมด้วย (พี่จริง... โกลด์คัมทอง)... .. ซึ่งในช่วงระยะที่ผ่านแต่ละหมู่บ้านให้ความสำคัญ ในการต้อนรับและเดินส่งคณะธรรมยาตราไปสู่อีกหมู่บ้านหนึ่ง แม้บางครั้งนี่จะเป็นครั้งแรกและไม่ค่อยมีการทำความเข้าใจในรูปแบบของกิจกรรม
- มีเจ้าหน้าที่ทางราชการเข้ามามีส่วนร่วมด้วย... ..ได้มีการเรียนเชิญแต่อาจจะไม่สามารถร่วมเข้ากันได้เพราะเป็นช่วงเวลาราชการ
- น่าจะมีวิธีการทำให้ชมรมธรรมยาตราดูน่าดึงดูดยิ่งขึ้นมากกว่านี้....
- ควรจะจัดช่วงปิดเทอม (Summer) เพื่อให้นักศึกษาสามารถเข้าร่วมได้
- เพิ่มกิจกรรมปลูกป่าร่วมกับชาวบ้าน... ..ขึ้นอยู่กับช่วงฤดูกาลและความเหมาะสม
- ประชาสัมพันธ์ให้ชาวบ้านรับรู้เพิ่มมากขึ้น เกี่ยวกับกิจกรรมของเราก่อนการจัดงาน... ..ครั้งนี้ได้มีการเชิญผู้นำชุมชนเข้าร่วมประชุมและได้ประชาสัมพันธ์กับชาวบ้านบางหมู่บ้าน
- อยากให้กรมป่าไม้ กรมการเกษตรมาจับฟังปัญหานี้ด้วย... ..ความคาดหวังจะเห็นมันชัดขึ้น
- อยากจะให้มีพระมากกว่านี้เพราะจะเป็นพลังได้....ก็เพราะว่ามีพระจำนวนมากพอสมควรแต่เนื่องจากพระแต่ละรูปมีภาระกิจจึงไม่สามารถอยู่ครบทั้ง 7 วันได้ทุกปี
- อยากให้คนในเมืองมาร่วมกันมาก ๆ ...ขอความร่วมมือทุก ๆ ฝ่ายช่วยประชาสัมพันธ์ด้วย
- อยากให้ชาวบ้านเข้ามามีส่วนร่วมมากกว่านี้ และอยากให้เกิดเครือข่ายระหว่างหมู่บ้านที่จะมาพูดคุยปัญหา...
- อยากให้คณะธรรมยาตราจับมือขอรับบริจาคเงินและขอรับบริจาคสิ่งของด้วย... ..รับบริจาคและแก้ไข
- ดินเจ็ดได้แต่ควรนอนเร็ว
- ช่วงการเดินทางธรรมยาตรา จะมีชาวบ้านและเด็ก ๆ ตามสายทางเข้ามาชม เราอาจจะมีการพูดคุยกับชาวบ้านและเด็ก ๆ ให้เข้าใจว่า การพูดคุย ดูใจระหว่างการเดินทางธรรมยาตราเป็นอย่างไร (เพื่อให้เขาตั้งใจและตั้งใจฟัง)... ..อยู่ช่วงเวลาและใจมาก
- ควรเพิ่มจำนวนวัน เพื่อให้เดินน้อยลงแต่มีเวลาทำกิจกรรมมากขึ้น (สังเกตว่ากิจกรรมร่วมกับชาวบ้านต้องรีบเร่งไปหมด)
- ควรเพิ่มกิจกรรมที่ได้สัมผัสและเข้าใจและมากมายขึ้น เช่น ในแต่ละวัน เราควรรู้ว่า เราจะเดินไปทางไหน ทิศไหนอาจมีแผนที่แสดงการเดินทาง การทำกิจกรรมสำรวจเส้นทางในหมู่บ้าน สำรวจวัด สำรวจอาชีพของชาวบ้าน เพื่อพูดคุย สัมผัสวิถีชีวิตของชาวบ้าน ลมภูเขา ประวัติศาสตร์
- ควรมีการแนะนำเพิ่มเข้ามาในช่วงบ่ายหรือช่วงเย็น สำหรับบางคนที่ต้องการ
- เดินวันเว้นวัน ในแง่ที่ได้สัมผัสถึงธรรมชาติมากขึ้น
- อยากให้กิจกรรมแบบผจญภัยมากกว่านี้
- งานกลุ่มฐานไม่เป็นจริงควรปรับปรุงระบบการประสานงาน
- ในด้านเนื้อหา นอกจากจัดกิจกรรมให้เข้าเห็นปัญหาทางออกแล้วควรเสริมด้านวิธีการ และตัวอย่างรูปธรรมที่ชัดเจน

- ควรสนใจหมู่บ้านเล็ก ๆ ที่มีความตื่นตัวด้วย
- เวลาในการพบปะกับชาวบ้านควรจะมีความถี่ขึ้น
- การทำกิจกรรมกับเด็ก ๆ ทำให้มีผลต่อการมีส่วนร่วมกับชาวบ้าน คือ ชาวบ้านคิดว่าเราทำกิจกรรมกับเด็กมากกว่า....
- ปรับหน้าที่ให้มาดูแลเอง ไม่ให้ภายนอก
- ปรับปรุงชุมชนรอบ รักษาความสงบไว้ได้ แต่ให้ชาวบ้านมีส่วนร่วมมากขึ้น
- การจัดกิจกรรมที่ใกล้มาชิกได้รับผิดชอบตัวเองและดูแลตัวเองให้มากที่สุด เช่น การเตรียม แก้วน้ำมาเอง เครื่องใช้ต่าง ๆ
- ลดความสำคัญของการกิน (เช่น เวลาขึ้นอาหารของพระ)
- ใช้วัดเป็นสถานที่ทำกิจกรรมดีกว่าโรงเรียน
- เสนอทางเลือกของการใช้สารเคมีมากกว่าการล้างโทษและแนะนำทางเลือกที่เหมาะสมของการใช้ให้กับชาวบ้านรู้
- ควรเสนอปัญหาแบบองค์รวม เช่น ความล้มเหลวของชุมชน วัฒนธรรม
- Villagers wrote ideas, leave in area for them to see every day.
- Have people speak who work with chemicals already and feel bad.

กิจกรรมต่อเนื่อง

- ให้ชุมชนเด็กรักษากลับมาทำกิจกรรมอีก.....ควรมีการพิจารณาถึงรูปแบบกิจกรรม บุคคลากร เพื่อให้สอดคล้องเหมาะสม
- ทำจดหมายข่าวรายงานเรื่องคุณภาพน้ำให้หมู่บ้านต่าง ๆ ได้รับรู้ เรื่องธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมให้ชาวบ้านทราบ...
- ทำสื่อเพื่อเรื่องธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมนำกลับไปฉายให้ชาวบ้านอีกครั้ง เพื่อรายงานให้ชาวบ้านได้ทราบ...จะเร่งรีบนำกลับไปให้ชาวบ้านรับรู้และทำการประเมินถึงความต้องการในรูปแบบและกิจกรรมในการมีส่วนร่วมของชาวบ้านครั้งต่อไป
- สรุปประเด็นปัญหา เพื่อแก้ไขที่รวบรวมขึ้นมาทำเป็นรูปเล่มส่งต่อไปชาวบ้าน...
- ประชุมสัมมนาเรื่องธรรมชาติไปยังหน่วยงานต่าง ๆ และวัด
- ปลุกต้นไม้ และมีกิจกรรมต่อเนื่องกับกลุ่มเด็ก
- เก็บขวดน้ำพลาสติกที่ทิ้งแล้วมาใส่น้ำลึกลับภาพ มาแจกให้กับชาวบ้านที่ท่ารถท่าเรือโพธาราม และ ท่ารถท่าหินโงม พร้อมเอกสารแนะนำ
- ทำกิจกรรมนิทรรศการน้ำ ร่วมกับโรงเรียน เป็นระยะ ๆ เพื่อเฝ้าระวังคุณภาพน้ำ
- เขียนบทความลงใน หนังสือพิมพ์ จดประสงค์ เพื่อ กลุ่มผู้อ่านได้ตระหนักในปัญหาสิ่งแวดล้อม และเพื่อให้ตระหนักว่า ศาสนาสถาพรถนอมให้ปัญหาของสิ่งแวดล้อมได้
- รวบรวมข้อมูลของชาวบ้านแต่ละหมู่บ้านแล้วสรุปรวมกันแจกกลับไปให้ทุกหมู่บ้าน
- ติดตามผล (ซึ่งอาจจะเป็นองค์กรท้องถิ่นหรือชุมชนเด็กรักษาก)
- การลงมือให้ความรู้ หรือการอบรมเรื่อง การตรวจคุณภาพน้ำ แก่ครู นักเรียน ผู้นำในพื้นที่
- ส่งเสริมทางเลือก ทางออกด้านการเกษตร เช่น การไปดูงานเกษตรธรรมชาติ
- รณรงค์เรื่องสารเคมี การปลูกป่า การเผาป่า การรักษาน้ำดิน แหล่งต้นน้ำลำธาร
- จัดกิจกรรมธรรมชาติ ต่อเนื่อง กิจกรรมจะเน้นหนักไปทางด้านสุขภาพด้านลบเกี่ยวกับปัญหามลภาวะแลค คือ มีการนำเสนอแนะให้เห็นภาพทางลบของการใช้สารเคมี
- EVERY MONTH MAKE ACTIVITY WITH CHILDREN TO CHECK RIVER AGAIN SEE IF ANY PROGRESS.

- HAVE A DAY FOR PICKING UP WASTE ALONG THE RIVER.

สิ่งที่สามารถทำได้

- กลับไปบอกเพื่อน ๆ ที่บ้านถ้าเราต้องการ
- ผู้นำกิจกรรมเดิมของอินดีช่วยเหลือในเรื่องพิมพ์.... ในครั้งนี้ก็ได้รับความอนุเคราะห์ทางด้านการจัดพิมพ์เอกสารแนบพัน
- รายงานลงในสารนิเทศพิมพ์ของ
- ถ้ามีคนต่างประเทศมาร่วมควรรู้แจ้งเรื่องการขอวีซ่า การทำพาสปอร์ต เพื่อจะได้เข้าใจ... ได้มีการทำความเข้าใจในระดับหนึ่ง แต่เนื่องจากมีบุคคลกรซึ่งจำกัดในการที่จะสามารถถ่ายทอดได้ และมีกิจกรรมการะกิจ่วมมากซึ่งทำให้ทุกท่านเหนื่อย
- จะปลูกต้นไม้ และได้ผลในพื้นที่การเกษตรตัวเองให้มาก และชักชวนชาวบ้านในหมู่บ้าน (เพื่อมิตร)
- ทำกิจกรรมเก็บขวดพลาสติกนำมาใช้ใหม่
- ทำกิจกรรมเฝ้าระวังน้ำเสียร่วมกับเด็กนักเรียนหรือชาวบ้าน
- มาช่วยให้อาสาสมัครคนจัด
- มาเป็นผู้ร่วมเดิน ร่วมจัดกิจกรรม
- สนับสนุนถ้าได้รับการพิมพ์เอกสาร
- ชักชวนผู้อื่น ออกรับชม มาช่วยจัดด้วย
- Maybe be back next year?
- In form people in my country about the effects of chemicals and how it relates to all of us. So they can be aware of the exportation form Thailand and buy goods or choose practices according (Vegetarianism or only eating organic free range animals)
- Be aware of where paper goods come

ภารกิจประจำวัน		บันทึกข้อถกเถียงร่วมกัน
05:00	ทำธุระส่วนตัว	1. ตรงต่อเวลา
05:30	ทำวัตรเช้า	2. เดินโดยสงบ งดเว้นการพูดคุย
06:30	นั่งสมาธิ-สันทนาการรวมประจำวัน	3. งดอบายมุข
07:00	ฉันเช้า สรุปรายกิจกรรมภาคกลางคืนให้กับชาวบ้าน ที่มาร่วมทำบุญ	4. ห้ามสูบบุหรี่ในชุมชนและในที่สาธารณะ
08:30	เดินภาวนา	5. การเล่นเกมควรให้เล่นในกิจกรรมกลุ่ม ห้ามเล่นในเวลาอื่น
11:00	รับประทานอาหารเที่ยง/จัดที่พัก	6. การขอขมออกสาดานที่หนี้ออกจากขบวนให้แจ้งผู้คุมขบวนและ Suddy
13:00	เดินภาวนา	7. ต้องแต่งกายสุภาพ
14:00	ร่วมกิจกรรมนักสืบสายน้ำ ร่วมกับ เด็กนักเรียน- ชาวบ้าน "สำรวจคุณภาพน้ำด้วยสัตว์เลื้อยคลานน้ำจืด"	8. เข้าร่วมกิจกรรมสม่ำเสมอและตลอดทุกกิจกรรม
16:30	ทำธุระส่วนตัว	9. ที่พักให้อยู่ในบริเวณที่จัดไว้ให้
17:30	อาหารเย็น	
18:30	ทำวัตรเย็น	
19:30	ร่วมกิจกรรมกับชาวบ้าน "วิเคราะห์ดินไม้ปัญห จากประเด็นคุณภาพน้ำลำปะทาวกำลังป่วย"	
21:30	ประชุมสรุปงานประจำวัน	
21:40	ขึ้นงานวันต่อไป	
21:45	นั่งสมาธิ	
22:00	พักผ่อน	

ผลการสอบถามและประเมินผลกิจกรรม

กิจกรรม Activities					
กิจกรรมการเดินทาง WALK					
1. รูปแบบ FORM OF PROLESSION	17	37	18		
2. กฎ กติกา RULES	18	38	16		
3. ระยะทาง-เส้นทาง ROUTE - DISTANCE	19	40	12	2	
4. ประสบการณ์ที่ได้ EXPERIENCE	31	20	17		
5. ระยะเวลา DURATION	17	35	15	4	
ข้อคิดเห็น-เสนอแนะ SUGGESTION					
อยากให้เพิ่มระยะทางให้มากกว่านี้					
อยากให้มีระยะทางให้ไกลกว่านี้มาก ๆ หลาย ๆ วัน					
อยากให้มีอีก อยากให้ทำขึ้นอีก อยากให้จัดทุกปี เพื่อปลูกจิตสำนึกของชาวบ้านจะได้ช่วยกันรักษาสิ่งแวดล้อม 3 ท่าน					
รูปแบบควรยั่งยืนเป็นระเบียบ					
รูปแบบมีอยู่แล้ว แต่ก็เรื่องระยะเวลาให้แน่นอนขึ้นกว่านี้					
รูปแบบและระยะเวลาการนำควรคงและมากกว่านี้					
ควรมีกิจกรรมที่ไม่ใช่กลุ่มเยาวชน ไปพูดคุย และชักชวนชาวบ้านมาร่วมชมงานด้วย (ระหว่างเดิน)					
รูปแบบควรคงเดิมไว้เลย 2					
ประสบการณ์ที่ได้ปลูกจิตสำนึก การปลูกป่า รักษาสำน้ำ และธรรมชาติให้บริสุทธิ์ดี					
มีความรู้มากหลายวัน					
ทำดีมากแล้ว พอเหนื่อยก็พัก ไม่มีข้อดี ดีทุกอย่าง 2 ท่าน					
อยากให้เดินช้าลงจะให้การเจริญสติขณะเดิน					
ควรจะมีเวลาที่ฝึกงานสักหน่อยเพราะว่าเวลาไม่ค่อยตรงเวลาที่กำหนด					
ชมงานการเดินทางอยากให้เดินเร็วขึ้น เพราะเวลาจำกัด					
ควรเพิ่มวงล้อให้มากขึ้น อาจแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ พวกที่เดิน เพื่อธรรม ด้วยธรรมะ คือสงบจริง ๆ เป็นตัวอย่างให้กลุ่ม					
อีกพวกเดินเพื่อสิ่งแวดล้อม อาจไม่ต้องสงบมากแต่มีจุดประสงค์ ให้ชาวบ้านเห็นด้วย และรู้จักอยากเป็นส่วนร่วม					
เพิ่งเคยเดินไม่รู้จะเสนอแนะอย่างไร แต่ก็ชอบทุกอย่างโดยรวม					
ปรับปรุง มีการปลูกจิตสำนึกชาวบ้าน ให้เห็นความสำคัญของการเดินทางมากขึ้น					
รวมทั้งแนะนำกฎกติกาให้อยู่ในบรรยากาศของการเดินทาง					
ควรมีการแจกแจงข้อควรระวังกับเท้า พอดี ๆ					
มีการคุยกันแต่ก็เพื่อเชื่อมสัมพันธ์					
ควรเดินแบบให้ชาวบ้านตามมือน้อยที่สุด					
ระยะทางเดินสบาย ๆ					
ประสบการณ์ที่ดีถึงแม้ว่าจะมาร่วมแค่ 2 วัน					
ทุกอย่างเป็นระเบียบมีการเดินที่ดี					
รูปแบบดีแล้ว ควรคุมให้น้อยที่สุด แต่เน้นการทำสมาธิเข้าใจเรื่องการรับผิดชอบตัวเองของแต่ละคน					
เสริมกิจกรรมทำความเข้าใจเรื่อง ภาวนา มากกว่าเทศน์ อย่างเดียว					
เพิ่มระยะเวลา เดินวัน ทำกิจกรรมวัน					

ควรอธิบาย จังหวะการเดินให้เข้ากันกับจังหวะกลอง ไม่ควรเปลี่ยนจังหวะกลอง น้อย ๆ แต่ผู้ซึ่งสมควรให้ผู้ใดกลองคนเดียว ไม่เปลี่ยน
อธิบายถึงความสำคัญของการเดินอย่างมีสติด้วยความเฝียว ว่าสติควรอยู่ที่การเดินเคลื่อนไหวหรือลมหายใจ
การมีพระจำนวนมาก เป็นจุดดีแล้ว สามารถนำศรัทธาให้ชาวบ้านได้
ส่วนชาวบ้านหากสามารถนั่งสมาธิได้มีผู้เข้าร่วมตลอดเส้นทาง หรืออย่างน้อยครึ่งทาง ให้เพิ่มจำนวนขึ้นจะช่วยให้เหนื่อยได้
ควรทำขบวนให้มีความศักดิ์สิทธิ์ คนนำหรืออาบนาน่าจะได้มีโอกาสอ่านก่อน และมีสมาธิและพลังในการอ่าน อาจมีบทเพลงทาง
ธรรมที่จะนำก็ได้

กิจกรรมภายใน ACTIVITIES AMONG THE WALKERS					
๑) การทำวัตร CANTING	27	33	10		
๒) การภาวนา MEDITATION	14	31	25		1
๓) กิจกรรมกลุ่ม-การแลกเปลี่ยน GROUP PROCESS	12	34	21	3	
๔) การสร้างบรรยากาศเพื่อการเรียนรู้ ATMOSPHERE CONDUCTIVE TO FRIENDSHIP & LEARNING	20	30	12	2	
๕) ระยะเวลา DURATION	7	35	22	5	1

ข้อคิดเห็น-เสนอแนะ SUGGESTION

เพิ่มเวลาให้มากกว่านี้ จำนวน 2 ท่าน

ทำวัตรเข้าไปน้อย

การเข้ามามีกิจกรรมทางคณะไม่สามารถควบคุมเวลาได้ บางคนรู้สึกว่ายาวเกินไป

การทำวัตรเข้า ดีแล้ว ควรมีการฝึกการภาวนา แก่ชาวต่างชาติที่สนใจ และคนที่ยังไม่รู้วิธีการภาวนา

กิจกรรมกลุ่มไม่หลากหลาย การแลกเปลี่ยนกับกลุ่มและชาวบ้านมีเวลาไม่พอ

ภาวนา ควรทำสมาธิสัก 15 นาที

รู้สึกชอบขึ้นใจ

อยากให้ทุกคนมาร่วมกิจกรรมมากกว่านี้ รู้สึกว่าบางคืนชาวบ้านและเขาวรรณให้ความสนใจน้อยไปหน่อย

ระวังการใช้เวลา บางช่วงจะกระชับกว่านี้ได้

ถูกใจอยู่ทุกวัน

อยากให้เพิ่มเวลาในการทำสมาธิอีกหน่อยอย่างน้อยสัก 30 นาที

พอเหมาะไม่ต้องมากเกินไป เพราะกลัวคนร่วมจะเหนื่อย

ตอนเช้าหลังทำวัตรแล้วควรเทศนาให้เร็วกว่านี้ เพราะต้องรีบออกมา

ให้ผู้เข้าร่วมเปิดใจให้มากขึ้น

อยากให้จัดให้ผู้ร่วมเดินรู้จักกันมากขึ้น

เพิ่มการภาวนาในกลุ่มย่อย มีการฝึกสมาธิร่วมกันก่อนนอน

เวลาที่ปิดงานจะเป็นบรรยากาศของการเย็บลงบ ภาวนา เพราะถึงเกิดเห็นเวลาเพื่อแบ่งปันความรู้สึก จะมีเสียงหัวเราะ

ควรมีการเจริญสติ ร่วมกันให้มาก ให้กับผู้มาปฏิบัติธรรม

ดีได้คุยกับใครหลายคนเป็นสิ่งที่มีความสุข

ดีแต่อยากให้ชัดเจนมากกว่านี้ โดยการเล่นอะนะเพราะมีแค่กลุ่มเท่านั้นที่รับรู้ บางครั้งอยากให้ชาวบ้านได้มีส่วนร่วมมากกว่านี้

การภาวนาน้อยไป จำนวน 2 ท่าน

เวลาน้อยในกิจกรรมการแลกเปลี่ยน

ผู้เข้าร่วมมักจะไปก่อนจะถึงเวลาเริ่มกลุ่ม การคุยกับชาวบ้านทุกกลุ่มควรมีคนที่สามารถพูดคุยภาษาพื้นบ้านอยู่ร่วมด้วย เพื่อให้เกิด
 ความเป็นพวกเดียวกันกันขึ้น โดยเฉพาะผู้เข้าร่วมเดินควรถูกเหตุจำเป็นให้แก่วิธีร่วมเดินทุก ๆ คนให้ยอมรับการไม่ประมุขกลุ่มด้วย
 กิจกรรมน้อยไป แต่ก็พอได้ประโยชน์บ้าง การแลกเปลี่ยนมีน้อยไปหน่อย การสร้างมิตรภาพมีน้อยเกินไป
 อยากให้อัดเทปการพูดคุยของพวกพี่คำเขียนเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม และกลอนลำเพื่อส่งให้กับชาวบ้านทุกหมู่บ้านที่ชุมชนหลังเขา เพื่อ
 กระตุ้นใจชาวบ้านให้มีจิตสำนึกที่ดีขึ้น
 อยากให้บอกเวลาที่มา
 อยากให้จำกัดเวลาในแต่ละช่วง
 ขอให้สนใจผู้ที่มีมาใหม่คือประกาศว่าผู้มาใหม่มีกิจกรรมกลุ่มหรือยัง

กิจกรรมภายนอก ACTIVITIES WITH VILLAGERS

					
① การประชาสัมพันธ์ชาวบ้าน INFORMATION FOR VILLAGERS	13	29	23	3	
② ดำรงสัตว์น้ำจิต ๒. COMONITOR	27	27	12	1	
③ ต้นไม้ปัญหา-การวิเคราะห์ PROBLEM ANALYSIS	12	33	13	1	1
④ สถานที่พักACCOMMODATION	17	35	12	4	
⑤ ระยะเวลา DURATION	7	35	22	2	

ข้อคิดเห็น-เสนอแนะ SUGGESTION

ควรเสนอผลกระทบมากกว่าปัญหาเกิดจากที่ไหน เพราะชาวบ้านจะเกิดการต่อต้าน
 ชุมชนเห็นชาวบ้านมาประชุมทำกิจกรรมกับคณะ
 มีการปลูกต้นไม้มีอยู่มีน้ำ อยากเห็นต้นไม้มากกว่านี้
 อยากให้อาจารย์ไพศาลและหลวงพี่คำเขียน อัดเทปการพูดคุยส่งให้กับชาวบ้านทุกหมู่บ้าน กลอนลำด้วยจะดีมาก - 4 ท่าน
 มีชาวบ้านหลายคนบอกว่ายังไม่ทราบเรื่องธรรมชาติ
 การสำรวจสัตว์น้ำเป็นกิจกรรมที่ใช้ได้
 สถานที่พักควรเป็นวัดจะดีที่สุด
 การวิเคราะห์ทำเป็นลำดับ ในขณะที่ทางวิชาการน่าจะใช้ภาษาพื้นถิ่นได้คงจะดี การเชื่อมโยงคุณภาพและสัตว์น้ำน้ำ ยังอธิบายให้เด็ก
 และชาวบ้านไม่ได้ดีพอ และเร่งรีบในการสรุปปัญหาจนหลังมีการพูดคุยในแง่มุมอื่น ๆ นอกจากปัญหา
 ระยะเวลาน้อย
 ควรเพิ่มอะไรบางอย่างให้ชัดเจนกับชาวบ้าน ควรมีการปลูกป่าด้วย หากสถานที่ให้ชาวบ้านได้ร่วมปลูกป่าด้วยกัน
 ดีแล้วเป็นธรรมชาติ และตรงกับจุดมุ่งหมาย
 ควรมีการเสริม การเจริญสติภาวนาร่วมกันทุกครั้งที่ถึงจุดหมายเป็นกิจกรรมหลัก
 สถานที่พัก ขอให้มีเครื่องเล่นดนตรี และทำความเข้าใจกับชาวบ้านแบบตลกขบขันในกิจกรรม เช่นให้ชาวบ้านมีจิตสำนึก รู้ตัวตนและรู้เท่า
 ทันเหตุการณ์ แนะนำทางเลือกการชมรมสถานที่ในหมู่บ้าน
 การจัดกิจกรรมที่ทำให้ชาวบ้านรู้สึกตัวเองมีคุณค่า
 ลดตัวเองให้ร่วมกับชาวบ้านได้ ต้องถ่อมตัวมาก ๆ
 นอกเหนือไป
 อยากให้มีการประชาสัมพันธ์ให้มากกว่านี้เพราะบางจุดที่พัก ชาวบ้านไม่ค่อยรู้จึงต้องทำอะไร เชนในโน อย่างไรก็ตาม ควรบอกหมาย
 กำหนดการให้ชาวบ้านรับรู้อย่างละเอียดให้มากกว่านี้
 ควรจะมีการตั้งชมรม และให้มีการตรวจสอบ ติดตามผลอย่างต่อเนื่องจะดีมาก จะทำให้ นักกลับคืนมาสู่สภาพเก่าและร่วมมือกันดูแล

ระวิกิจกรรมภายนอกจะเป็นการถามตอบกันเองมาก
ทำให้เด็ก และเราได้เรียนรู้
อยากให้มีการประชาสัมพันธ์มากกว่านี้ เพราะชาวบ้านยังไม่เข้าใจ
ควรสำรวจความต้องการของหมู่บ้าน ว่าต้องการปลูกต้นไม้อะไร และคณะกรรมการน่าจะจัดทำมาให้เป็นรูปเล่มในตำบล
ส่งเสริมให้ชาวบ้านปลูกต้นไม้ไว้ใช้ เพิ่มความเขียว โดยให้ฟรี ๆ
การประชาสัมพันธ์ชาวบ้านดีแล้ว แต่ชาวบ้านไม่ค่อยตื่นตัวนัก การสำรวจสัตว์น้ำจึงมีชาวบ้านมาร่วมน้อย ควรมีการวิเคราะห์ผล ที่หลากหลาย ระยะเวลาที่วิเคราะห์ผลสั้นไปหน่อย แต่กลุ่มคนเดินกับคณะมาการวิเคราะห์ควรจะเป็นคนละคนกัน เพราะเห็นคนเหนื่อย
สถานที่ที่ดี
สถานที่พักอยากให้มีเตียงกว่านี้ (ความสะอาด)
การประชาสัมพันธ์หมู่บ้าน ให้ชัดเจนกว่านี้เล็กน้อย
<u>สิ่งที่ประทับใจ POSITIVE IMPRESSION</u>
ชาวบ้านที่มาร่วม 10 ท่าน
ชาวบ้านร่วมทำบุญตักบาตรตอนเช้า
หลวงพ่อดำเขียนเทศน์ได้ดี และกลอนลำดีมาก
กลุ่มให้ความสามัคคี ร่วมมือกัน เป็นศิษยานุศิษย์กันและกัน 5 ท่าน
มีเทียนเดือน
พ่อแม่กับภรรยาข้างถนนและยื่นเอาไปแจ้งตำรวจ และเจ้าของบุญแจ้งแจ้งความและได้รับคืน ชีวิตร่วมเดินเป็นวงกลม
ความเอื้ออาทรของชาวบ้านและทีมงาน ที่มีต่อผู้เข้าร่วม 3 ท่าน
ยามพักเมื่อถึงจุดหมายได้พบกับร่มเงา รมรื่น และเย็นสบายใจ
ทุกคนที่ทําให้ชีวิตเดินไม่ช้าลงเลย
ทุกสิ่งทุกอย่างที่ได้เจอและพบเห็น
ได้เรียนรู้มากขึ้น มีประสบการณ์มากขึ้น 2 ท่าน
ได้ประสบการณ์ที่ไม่สามารถหาซื้อได้ ได้เจอกับชาวต่างชาติที่ไม่เคยกล้าคุยด้วย "คุยกับฝรั่งไม่ได้"
การสร้างแรงจูงใจคนหลายชาติมาร่วมในกิจกรรมครั้งนี้ ทำให้กิจกรรมครั้งนี้ดูมีน้ำหนัก
ความอดทนของผู้สูงอายุ
มิตรภาพ การปลอบใจ การสำรวจสัตว์น้ำที่มีผลต่อสภาพแวดล้อม 2 ท่าน
การเจริญภาวนา แบบเดินธรรมยาตรา
ความสัมพันธ์กับชาวบ้าน ความมีเมตตา ช่วยเหลือ แบ่งปัน
พระภิกษุสงฆ์ ซึ่งเป็นนักพัฒนา
ทีมงานและความเข้มแข็ง ใฝ่ใจและอดทน
ชาวบ้านที่รักและเอื้อเฟื้อ
การรู้จักดูแลตัวเอง
ผู้เข้าร่วมธรรมยาตราทุกท่าน 4 ท่าน
ชาวบ้านมาร่วมในกิจกรรม 2 ท่าน
มีเพื่อนมากขึ้นและมีการเดินที่ยาวที่สุดเป็นครั้งแรกในชีวิต
สัตว์เล็กที่ยังไม่เคยเห็น

ความอบอุ่นระหว่างเดินทาง ความจริงใจ 2 ท่าน
ทีมงาน ไม่ตรงไม่หย่อนเกินไป "เข้มแข็ง" 4 ท่าน
หลวงพี่และหลวงพ่อดำเขียนที่เขตน้และเป็นผู้นำ และแมรี่สาว ผู้นำที่เข้มแข็ง และร่วมมือกัน 2 ท่าน
เพลงสักหลอน
อาหารชาวบ้าน
ข้อมูลสำรวจน้ำเพราะมีประโยชน์ต่อส่วนร่วม
ทำข้อมูลการตรวจน้ำได้ดีมาก
ชาวบ้านที่ศรัทธาต่อพระสงฆ์และคณะธรรมยาตรา มีกาน้ำน้ำมาตั้งไว้ที่ริมถนน อาหารที่มากมาย
ความพร้อมเพียร
ได้ทำสิ่งที่ดีให้กับธรรมชาติ
การร่วมกันของคนทีหลากหลาย "พลัง"
การร่วมวิเคราะห์ปัญหาทางออกของชาวบ้าน เป็นการเริ่มต้นที่ดี
การรับรู้ปัญหาของชาวบ้านและการร่วมกิจกรรม
ระยยิ้มเด็ก ๆ
ทีมงาน ความสามารถในการทำให้ผู้ใหญ่และเด็กทำงานร่วมกันได้ดีมาก
นักสืบตัวน้อยที่ทำได้เรียนรู้ส่วนนี้มาก
เป็นครั้งแรกที่ได้เดินธรรมยาตรา ประทับใจพระไพศาลและหลวงพ่อดำเขียนที่ได้ให้ข้อคิด
มีแต่ความสุขเสมอทุกวัน
ระยยิ้มและน้ำใจชาวบ้าน 2 ท่าน
ความสามัคคี ความรัก อนุรักษ์ สิ่งเสริม การพัฒนา ธรรมชาติ
ภูมิประเทศและน้ำใจชาวบ้าน เด็ก ๆ
ความสงบ
การเดินทาง กิจกรรมกลุ่ม สวดมนต์ จำนวน 3 ท่าน
รับรู้เรื่องธรรมชาติ ป่าไม้ วิถีชีวิตชาวบ้าน ความร่วมมือของพระสงฆ์และชาวบ้านที่พร้อมกันร่วมกิจกรรม
ความกระตือรือร้นของเด็กที่สนใจสิ่งแวดล้อม
ได้ประสบการณ์ในการจัดงานธรรมยาตรา
แนวทางในการศึกษา ประกอบการแก้ไขปัญหาด้านน้ำ
สิ่งที่ไม่ประทับใจ NEGATIVE IMPRESSION
สภาพภูเขาหัวโล้น ป่าถูกทำลาย 5 ท่าน
ชาวบ้านที่ร่วมเป็นเจ้าภาพไม่ให้ความสนใจเท่าที่ควร 3 ท่าน
คนร่วมเดินน้อยไป
การเดินทางที่ไม่ลื่นลื่น
กลางวันมีเวลาพักน้อย 3 ท่าน
การใช้เวลาในการถามตอบงานบางครั้งดูเหมือนเป็นเรื่องของคณะธรรมยาตรา

ชาวบ้านไม่เหลียวแลและร่วมมือ
ขณะที่เดินทางเองถือโอกาสเหนื่อย
ระยะทางเดินมีระยะมาก 2 ท่าน
ไม่มีความสนใจต่อพระที่มากใหม่ ไม่ค่อยได้ร่วมกิจกรรม
ทำวัตรเช้าไม่ทัน
ความไม่ชัดเจนเกี่ยวกับวัน เวลา สถานที่พัก ควรแจ้งให้ทราบก่อนล่วงหน้าและมีแผนที่
คนต่างชาติที่ไม่เข้าใจและไม่ทราบวัฒนธรรมประเพณีของไทย จนอาจสร้างความเสื่อมเสียได้
คุยกับฝรั่งไม่ได้
ความไม่สำรวมของพระ
ความไม่ชัดเจนที่จะให้ชาวบ้านรับรู้ปัญหาอย่างไร
กิจกรรมที่ทำอย่างรีบเร่ง เวลาไม่พอ
ห้องน้ำมีน้อยไม่เพียงพอกับผู้เข้าร่วม
ผู้นำ เช่น ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วย กำนัน อบต. ไม่ได้ให้ความเป็นหัวหน้าหรือผู้นำ ยกเว้นผู้มาร่วมงานเพียงทำหินโม
แต่ร้อนเกินไป การเดินทางถนนลาดยาง
คลองน้ำตื้นเขิน
ชาวไทยที่ใจแคบ คิดไม่ทำหลายป่า รัฐบาลที่ไม่สนใจดูแลรักษาป่าไม้ ลำธาร
ระยะทางที่ยาวไป ไม่พอสำหรับ 7 วัน
บริเวณที่ไม่เป็นระเบียบ
เสียงดัง
คนทำสวนที่ไม่รับผิดชอบต่อหน้าที่
ความหวังของป่าไม้ ลำธาร เติร์ก
สิ่งใหม่ที่ได้ NEW THINGS THAT YOU LEARNIGAW
ทุกสิ่งทุกอย่างไม่เคยทำมาก่อน
เพื่อนใหม่ที่มีใจตรงกันในบางเรื่อง 2 ท่าน
ได้รับความเปลี่ยนแปลงของป่าไม้และลำปะทาว
การเดินทางขาดรถ
ได้เดินทางมา 2 ท่าน
การเรียนรู้ในการพัฒนารกรรมาชาติให้ดีขึ้นกว่าเดิม
การทำงานสนุกและมีอารมณ์ดี
เห็นรูปแบบที่ชัดเจนขึ้น
อื่น ๆ OTHER
นำพระภิกษุและพระลูกศิษย์มาบ้นที่ใส่เสื้อและให้ชาวบ้านเกิดความรู้จักว่าสิ่งปลูกนั้นเป็นของเขา เขาจะได้ดูแลรักษาต่อไป
ขอขอบคุณสำหรับโอกาสในครั้งนี้
อยากจะได้ไปอีก ในแต่ละปี 15 ท่าน
อยากให้ช่วยจัดกิจกรรมในช่วง Sommer เพราะจะได้ไม่ต้องโดดเดี่ยวมาร่วมกิจกรรม

<p>อยากให้ติดต่อกับหน่วยงานมาร่วมให้เป็นทางการที่ผ่านมา เป็นโครงการของหลวงพ่อบุญ ไม่เป็นการทำงานของทางเจ้าคณะอำเภอ-จังหวัด หากผู้ใหญ่ทุกท่านช่วยกันไม่ผ่านฝ่ายพระ ฝ่ายฆราวาส ร่วมด้วย ชาวบ้านคงตื่นตัวที่จะพิทักษ์ลุ่มน้ำทุกสาย ให้อยู่ยืนยงต่อไป</p> <p>ครั้งนี้เป็นการหาญหาว่าพวกเขาจะทำได้แค่ไหน บิณาศักดิ์จะทำได้ไม่ต่ำกว่า 90% โดยเฉพาะเรื่องของกรมการกานาที่แท้จริง</p> <p>เสนอให้รวมคิดและสัมพันธ์กับชาวบ้านใช้เครื่องมีอิทธิพลสังคมหลายตัว อยากให้มีการเขียนแผนบูรณาการเขียน) เข้าไปในหมู่บ้าน ด้วยวิธีการสัมภาษณ์ ประวัตินักคิดสำคัญ การสำรวจ ประวัติหมู่บ้าน เป็นต้น</p> <p>เสนอให้กิจกรรมต่อเนื่องกัน หากข้อมูลตรงกับความต้องการสัมพันธ์กับชาวบ้านทำให้ได้สัมพันธ์กับชาวบ้าน และต่างก็จะได้รับข้อมูลของความพบกันปัญหาสำคัญ ทำแผนที่หมู่บ้าน หากจุดสำคัญ โดยการเดินจุดต่าง ๆ ทำกับคนที่มีความชำนาญในหมู่บ้าน</p> <p>เสนอให้กิจกรรมก้าวหน้า ตามที่เสนอโครงการปรับปรุงตนเอง</p> <p>ไม่ต้องการให้ชุมชนเด็กนักเรียนหลายอย่างมากเกินไป เพราะทำให้ได้แต่จะทำได้ไม่เต็มที่ในแต่ละกิจกรรม เดินมากเหนื่อยมาก ระยะทางไกล มีผลต่อการทำกิจกรรมในยามบ่าย หากเป็นไปได้ คือ เพิ่มระยะเวลาในการเดินเป็น 10 วัน และเดินเฉพาะช่วงเช้า บ่ายไม่เดิน ทำกิจกรรมกลุ่มย่อย ภายในยามบ่ายหรือหัวค่ำตอน กลางคืนเฉพาะกิจกรรมกับชาวบ้าน หรือยามบ่ายคุยกับกลุ่ม กับชาวบ้าน เพื่อเก็บข้อมูล และสังเกตวิถีชีวิตของชาวบ้าน</p> <p>หากจัดเช่นทุกปี คิดว่าจะเกิดผลในระยะยาวได้ และเป็นภาระส่งเสริมการจะมีกิจกรรมขึ้นกับชุมชน</p> <p>แผนที่พื้นที่ทำขึ้น น่าจะชัดเจนขึ้นกว่านี้ จำต้องการสื่อกับกลุ่มเป้าหมายใด จะได้ลงเนื้อหาเจาะกับกลุ่มนั้น ๆ ได้ชัดเจนขึ้น เช่น กลุ่มชาวบ้านที่ต้องการตั้งเขื่อนร่วม หรือคนในเมืองที่จะมาร่วมเดิน</p> <p>อยากให้มีการเดินขึ้นในปิ่นหัว เพราะจะได้ต่อเนื่องจากบันทึกจะได้รับรู้และเป็นแรงกระตุ้นให้ชาวบ้านได้ตื่นตัวตลอด</p> <p>กิจกรรมนี้ได้ให้ประโยชน์กับคนหรือทุก ๆ คนมาก ทำให้ชาวบ้านได้มีโอกาสรับทราบพื้นที่</p> <p>อยากให้มีการจัดอีก เพื่อปลูกจิตสำนึกกับสังคมรอบข้าง ในแง่ของศาสนาเป็นยารักษาสังคม ในหมู่ของนักบวชและฆราวาสที่ตนเองรับผิดชอบยังคงอยู่</p> <p>อยากให้มีการเชิญชวนให้พี่น้องศาสนาอื่นเข้าร่วมด้วย เพื่อความเป็นหนึ่งเดียวในความหลากหลายของศาสนาและวัฒนธรรม</p> <p>ขอบคุณทุกสิ่งทุกอย่างและขอบคุณเจ้าบักที่ให้ความเพียรพยายาม</p> <p>ขอบคุณคนที่ทำให้ทำให้มีโอกาสได้เดินอย่างสบาย ๆ และเตรียมทุกอย่างไว้อย่างเรียบร้อย</p> <p>หากมีการเพาะกล้า ไม้ผล แล้วนำไปให้ชาวบ้านเพื่อร่วมกันทำร่วมวิเคราะห์ตอนกลางคืนได้ไปปลูกริมฝั่งน้ำ โดยมีสะพานหรือพระไปร่วมปลูก แล้วให้ชาวบ้านและบวชระนำดูแล พอต่อไปคณะมาอีกก็ปลูกอีก แล้วดูว่าต้นไม้กำลังโตอยู่หรือไม่</p> <p>หมู่บ้านที่มีการวิเคราะห์คุณภาพน้ำทำไม่ได้ เช่น ริมเขื่อน น่าจะใช้วิธีการวิเคราะห์อาหารการกินว่าตอนใดที่มีสารที่ไม่ดีต่อสุขภาพ หากข้อสรุปและทางออก</p> <p>ครั้งน่าจะมาร่วมอีก</p> <p>เป็นงานที่ดีมาก ๆ</p> <p>คณะทำงานต้องชัดเจนในตัวเองให้มาก ว่าจะช่วยงานในลักษณะน้อยเพียงใด เมื่อการประเมินค่าสิ่งจะได้ชัดเจนไม่ต้องรีบปักแล้วไม่ทำหรือไม่ทำดูอะไรอื่น ๆ</p> <p>งานหนัก หมดแรง</p> <p>หากชาวบ้านช่วยกันแก้ไขให้ดีขึ้น น่าจะ ล้ำนำถ้าไปหลวงคงจะดีขึ้นเป็นแน่</p> <p>อยากให้จัดขึ้นมากอีกจะได้ทำให้ชุมชนของเราความรักและห่วงใยกันมากขึ้น และเมื่อนำล้าไปหาหลวง จะได้รู้ว่าถ้าเราไม่ร่วมมือร่วมใจกับแล้วก็จะได้รับความเดือดร้อนถึงพวกเรา ฉะนั้นจึงอยากให้พวกเราพร้อมใจกันร่วมแรงเพื่อความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นดีของพวกเราจนชั่วลูกชั่วหลานสืบไป</p> <p>ขอขอบคุณทุกท่านในฐานะคนในท้องถิ่น ที่ร่วมรับรู้ปัญหาของชาวบ้าน ขอขอบคุณแม่ศรีวิชัย ถึงแม้จะต่างศาสนาที่หวังเป็นเพื่อนเพื่อนหาแนวทางถึงแนวคิด</p>
--

แผนการทำงานและบทบาทหน้าที่

"โครงการธรรมชาตราเพื่อชีวิตและธรรมชาติลุ่มน้ำลำปะทาว" จังหวัดชัยภูมิ วันที่ 11 - 17 ธันวาคม 2543

ประธานจัดงาน	1.หลวงพ่อคำเชียบ	2.พระไพศาล วิสาโล			
คณะทำงาน	1.กลุ่มเด็กรักนก	1.วิชัย	2.นิม	3.อ.ณัฐ	4.เนตร
	2.บ้านวิไลไท	1.พีฉัตร (อยู่ได้ 11 - 15 ธ.ค.)	2.คู่		5.ภูวนาท
	3.บ้านแสงตะวัน	1.พีโย	2.พีไธ		
	4.สวนลุงนิล	1.พีชากิ			
	5.วัดป่าสุกะโค	1.พระเนน	2.พระนุ้ม	3.พระพรพิศ	4.แมรี่
	6.วัดป่ามหาวัน	1.พระเอ้าท์	2.พระนิมิต		5.ป้าอู๋
	7.ศพ.	1.พีชัยและพียุทธ (มาร่วมวันที่ 13 ค่ำ)			
	8.มูลนิธิโลกสีเขียว	1.พีวันและแดง (มาร่วมวันที่ 13 ค่ำ)			

ประเด็นงาน	ผู้ประสานงาน	ประเด็นงาน	ผู้ประสานงาน
1.ประชาสัมพันธ์และเผยแพร่/นิทรรศการเคลื่อนที่	พีฉัตร	8.ประสานงานกับภายนอก	นิม
2.เส้นทางเดิน	เนตร	9.พิธีเปิดและปิดงาน	พระนุ้ม / พ่อพระ
3.สถานที่พัก	เนตร	10.กิจกรรมภายในกลุ่ม-ทำวัตร	อ.ณัฐ-พีคิง/พระเนน
4.อาหารและสวัสดิการ	พีฉัตร	11.กิจกรรมในชุมชน-การวิเคราะห์สภาพปัญหา	พระไพศาล
5.หน่วยปฐมพยาบาล	อ.ณัฐ	12.กิจกรรมในเขตพื้นที่เกษตรงาน	พีฉัตร/ป้าอู๋
6.ขนส่งสินค้า	วิชัย/พระเอ้าท์	13.งบประมาณ	นิม
7.ประสานงานชุมชน	วิชัย / เนตร	14.อุปกรณ์	พีฉัตร

บทบาทงานอื่นๆ	1.พิธีกรประจำงาน	พีคิงและพีคิง
	2.ประสานงาน	วิชัยและทีมงานชมรมเด็กรักนก

องค์กรร่วมจัด

มูลนิธิไดโนเสาร์
มูลนิธิวัฒนธรรม
เครือข่ายพระธาตุภูเพ็กวัฒนธรรม
คณะกรรมการศาสนาเพื่อการพัฒนา (กคส.)
โรงเรียนบ่อน้ำร้อนศรีนครินทร์ จ.ชัยภูมิ
สาธารณสุขตำบลหนองบัวลำภู อ.แก้งคร้อ จ.ชัยภูมิ
สาธารณสุขตำบลหนองบัวลำภู อ.เมือง จ.ชัยภูมิ
สาธารณสุขตำบลหนองบัวลำภู อ.เกษตรสมบูรณ์ จ.ชัยภูมิ
องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวลำภู อ.แก้งคร้อ จ.ชัยภูมิ
บริษัทเจริญรุ่งเรืองการค้าและอุตสาหกรรม จำกัด จ.ชัยภูมิ
องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวลำภู อ.เมือง จ.ชัยภูมิ
องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวลำภู อ.เกษตรสมบูรณ์ จ.ชัยภูมิ
องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวลำภู อ.ภูเขียว จ.ชัยภูมิ
วิสาหกิจชุมชนเกษตรกรรมหนองบัวลำภู จ.ชัยภูมิ
โรงเรียนบ่อน้ำร้อนศรีนครินทร์ จ.ชัยภูมิ
สำนักงานเกษตรและสหกรณ์ จ.ชัยภูมิ
สำนักงานเกษตรและสหกรณ์ จ.ชัยภูมิ
ทางหลวงจังหวัดหนองบัวลำภู ถนนสาย ๑๐๖ หนองบัวลำภู

คณะที่ปรึกษา

พระครูบุญญาธิการ (เจ้าคณะจังหวัดหนองบัวลำภู) เจ้าอาวาสวัดป่าภู
พระครูบุญญาธิการ (เจ้าคณะจังหวัดหนองบัวลำภู) เจ้าอาวาสวัดป่าภู
พระครูบุญญาธิการ (เจ้าคณะจังหวัดหนองบัวลำภู) เจ้าอาวาสวัดป่าภู
นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดหนองบัวลำภู

องค์กรที่ปรึกษา

คณะกรรมการจัดการศึกษาเพื่อชีวิต สังคมและสิ่งแวดล้อม
มูลนิธิโครงการพัฒนาศักยภาพ (มูลนิธิ)
กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์

องค์กรหลักและประสานงาน

วัตถุประสงค์ อ.แก้งคร้อ จ.ชัยภูมิ
วัตถุประสงค์ อ.แก้งคร้อ จ.ชัยภูมิ
ชมรมวัฒนธรรมอำเภอหนองบัวลำภู จ.ชัยภูมิ
โครงการพัฒนาศักยภาพสื่อเพื่อชีวิต

วิสัยทัศน์และพันธกิจ

1. เติบโตขึ้นร่วมกับทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืนและยั่งยืน
มุ่งการพัฒนาที่ยั่งยืนทางเศรษฐกิจ
2. เติบโตขึ้นร่วมกับทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืนและยั่งยืน
มุ่งการพัฒนาที่ยั่งยืนทางเศรษฐกิจ
3. เลือกใช้สินค้าจากผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรที่ได้มาตรฐาน
และปลอดภัย เพื่อส่งเสริมเกษตรกรและผู้ผลิต
4. กระจายรายได้สู่เกษตรกรและผู้ผลิตทางการเกษตร
และผู้ผลิตทางการเกษตร
5. การเติบโตขึ้นร่วมกับทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืนและยั่งยืน
มุ่งการพัฒนาที่ยั่งยืนทางเศรษฐกิจ
6. ต้องพัฒนาและขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืนและยั่งยืน
มุ่งการพัฒนาที่ยั่งยืนทางเศรษฐกิจ
7. กระจายรายได้สู่เกษตรกรและผู้ผลิตทางการเกษตร
และผู้ผลิตทางการเกษตร
8. การเติบโตขึ้นร่วมกับทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืนและยั่งยืน
มุ่งการพัฒนาที่ยั่งยืนทางเศรษฐกิจ
9. ไม่พึ่งพาเทคโนโลยีหรือเครื่องจักรกลมากเกินไป
เพื่อรักษาต้นทุนการผลิต
10. เติบโตขึ้นร่วมกับทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืนและยั่งยืน
มุ่งการพัฒนาที่ยั่งยืนทางเศรษฐกิจ
11. ไม่พึ่งพาเทคโนโลยีหรือเครื่องจักรกลมากเกินไป
เพื่อรักษาต้นทุนการผลิต
12. ผู้ร่วมพัฒนาและขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืนและยั่งยืน
มุ่งการพัฒนาที่ยั่งยืนทางเศรษฐกิจ

รวมใจทุกฝ่ายก้าว เพื่อสู่เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

ขอเชิญร่วมทำบุญมหาบุญ

11-17 ธันวาคม 2543

ธรรมะมหาบุญ
เพื่อชีวิตและธรรมชาติ สุ่มน้ำลำปะเท

ตั้งแต่วันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๔๓ ไปจนถึงวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๔๓
และสิ้นสุดที่วัดมหาธาตุฯ บ้านท่ามะพร้าว อ.แก้งคร้อ จ.ชัยภูมิ

ความนิยม

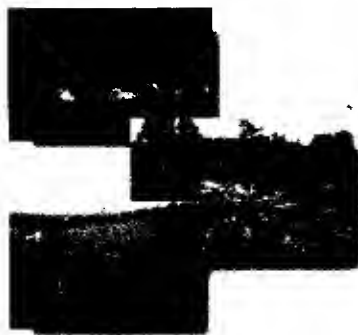

ปัจจุบันบริเวณเขื่อนเขาตุณและศาลเจ้าลี้ประสบปัญหา
น้ำท่วมที่นับวันจะรุนแรงยิ่งขึ้นทุกที อาทิ การตัดไม้ทำลายป่า ปัญหา
การชะล้างทำลายหน้าดิน ความชื้นเกินของลำน้ำ และล่าสุด
การได้สารเคมีจากโรงงานกระดาษอย่างกว้างขวาง ซึ่งนอกจากจะ
เกิดมลภาวะทางน้ำแล้วยังเป็นผลให้เกิดโรคภัยไข้เจ็บตามมา
สาเหตุหลายประการที่ทำให้เกิดปัญหานี้คือ การ ฝน การเพิ่ม
การ ความจำเป็นต่อทรัพยากร และความยากจน ฯลฯ แต่สาเหตุ
ที่หนีอยู่คือการขาดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง รวมไปถึงสำนึก
ร่วมๆ ทำให้สนใจแต่ประโยชน์เฉพาะหน้าและมุ่งแต่ประโยชน์
ของตนถึงประโยชน์ส่วนรวม ที่สังคมดีจึงกลัวว่ายังมีน้ำใน
นั้น ๆ อีก อาทิ ปัญหาการแพร่ระบาดของยาบ้า เป็นต้น

โครงการรวมเยาวชนชาติเพื่อชีวิตและธรรมชาติเทือกเขาภูแลนคา
11-17 ธันวาคม 2548 เป็นการจัดรวมครั้งและจัดอีกปีตามหมู่บ้าน
ที่อยู่ริมลำน้ำลำปะเทง จึงมีบทบาทชัดเจน อำเภอบึงสามพัน ไปจนถึง
บางกอกแดง อำเภอมะนัง และถึงสุดที่บึงพลาญชัย หนองคาย
จังหวัดชัยภูมิ รวมเป็นระยะทาง 61 กิโลเมตร ไม่ไกลจาก
การเทศกาลแห่งน้ำชาวบ้านให้เด็กและเยาวชนได้เรียนรู้
น้ำและลำน้ำประเทง ขณะเดียวกันก็ขอชมชาวบ้านให้สำนึกถึง
น้ำที่รวมและมีกรรมเป็นกิตติคุณไว้ รู้จักประหยัดอดออม และ
จึงมีชีวิตที่เรียบง่าย อันเป็นพื้นฐานสำหรับเศรษฐกิจแบบพอเพียง
พัฒนาอย่างยั่งยืน รวมทั้งการจัดกิจกรรมที่เอื้ออำนวยที่ระหว่าง
กัน เพื่อหาแนวทางการแก้ไขปัญหาของชุมชนร่วมกัน

วัตถุประสงค์

เพื่อประสานความร่วมมือระหว่างบุคคล กลุ่ม องค์กร
พระสงฆ์ และชุมชนต่างๆ ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องกับลุ่มน้ำ
ลำปะเทง ในการกระตุ้นให้เกิดกระแสการอนุรักษ์และฟื้นฟู
สิ่งแวดล้อมและธรรมชาติบนเทือกเขาภูแลนคา

กำหนดการในแต่ละวัน

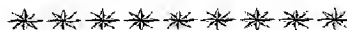
ภาคเช้า ทำบุญตักบาตร แสดงธรรมเทศนาเกี่ยวกับลุ่มน้ำลำปะเทง
ออกเดินทางระยะทาง 7-10 กิโลเมตรต่อวัน

ภาคบ่าย ร่วมทำกิจกรรมกับเด็กและเยาวชน ในชุมชนเกี่ยวกับการ
สำรวจคุณภาพน้ำ การแสดงละครเวที และนิทรรศการ

ภาคค่ำ เวทีชาวบ้านในการนำเสนอปัญหาของชุมชน การอภิปราย
โดยวิทยากรรับเชิญ นายสโรจน์เกี่ยวกับผลกระทบที่มีต่อสุขภาพของ
ภูแลนคาในปัจจุบัน ประชุมคณะกรรมการสรุปและวิเคราะห์ประเด็น
ปัญหาที่พบเห็น

กำหนดการฉบับพิเศษ "ธรรมชาต" ได้โดยแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ศูนย์ประสานงานรวมเยาวชนชาติเพื่อชีวิต และ
ชมรมชาติเทือกเขาภูแลนคา

ข้าพเจ้า
ที่อยู่

จังหวัด

รหัสไปรษณีย์

โทร

ร่วมบริจาคเงิน

จำนวน

บาท

โดยโอนเงินเข้าบัญชี

น.ส. ศรีวรรณ ชัยชนะ

ธนาคารกรุงไทย จำกัด เลขที่ 257-2 37762-0

สาขาชัยภูมิ บรณะ หอมทรัพย์

หรือแบบ ☐ ชำนาญ ☐ ตัวเลขเงิน ☐ เช็คของบัญชี
ส่งจ่ายในนาม

น.ส. ศรีวรรณ ชัยชนะ

ศูนย์ประสานงานรวมเยาวชนชาติเพื่อชีวิตและชมรมชาติ

เทือกเขาภูแลนคา บ้านท่ามะโหล่น

หมู่ 11 ต.ท่ามะโหล่น

อ.แก้งคร้อ จ.ชัยภูมิ 36150

คำขวัญป่าผืนผืนแรก

1. สายน้ำลำปะทาวอยู่ในสภาพไม่ดี "ปลากำลังสูญหายไป"
2. ที่เป็นอย่างเพราะพวกเราต่างเห็นแก่ตัว
3. ธรรมชาติรักทุกคน แต่มีไม่กี่คนที่รักธรรมชาติ
4. กอบกู้ถิ่นฐานบ้านเฮา ให้เขียวสดใสไปชั่วลูกหลาน
5. รวมใจทุกอย่างก้าว เพื่อลำปะทาวของหมู่เฮา
6. คืนความสดใสให้ลำน้ำ พื้นลำปะทาวให้ใสบริสุทธิ์
7. ที่ละก้าวเราช่าง สู้นทางแห่งสันติ
8. ธรรมชาติใสสด ชีวิตงดงาม
9. พื้นฟูชีวิตเพื่อธรรม พื้นฟูธรรมชาติเพื่อชีวิต
10. พลิกชีวิตเพื่อธรรม นำธรรมชาติสู่สมดุลย์
11. รักษาแผ่นดิน ผืนป่า พื้ล น้ำ ค้ำคูนภูแลนคา
12. ภูแลนคามีสุข ทุกคนมีศีลธรรม
13. คืนสุขสู่ประชา คืนชีวาสู่ลำปะทาว
14. คืนสุขด้วยธรรมยาตรา สูชีวาและลุ่มน้ำลำปะทาว
15. ธรรมยาตราเดินคืนสู่ธรรมชาติ
16. คืนความบริสุทธิ์สดใส ให้ "ลำปะทาว"

คนเฒ่าคนแก่ ก็ร่วมเดินชมชมอะไร
ดูเรื่องเมืองโบราณ

ไม่เห็นเจ้าพ่อทรงม้าที่มากับเขา
ก็ว่า ขวามือคนเฒ่าเฒ่า

มีแม่เจ้า: หมดร้อนแต่ทว่าคนก็เอนอิงนั่งพักผ่อนอยู่

งานธรรมชาติ ทางวิทยุ หนังสือ และวิทยุ

เด็ก ๆ อนุบาล ก็เดินร่วมกับขบวน เพื่อส่งจาก
หมู่บ้านของตนเอง ไปที่หมู่บ้านนั้น

กิจกรรมชักสับสาขานี้ ทางอุทยานฯ ให้นำ โดยจำแนกสัตว์เล็กกว่าสัตว์

การ คำนวณสัตว์เล็กกว่าสัตว์ และสัตว์ขนาดใหญ่ใน อุทยานฯ

โดยใช้กราฟ และค่าของ สัตว์ นาน ชื่น.

จนบรรณาตรา ร่วมเดินทิว 7 วัน บนเทือกเขาภูแล่นตา ผ่านหมู่บ้านต่าง ๆ
 มีผู้คนลอบทำร้ายที่รุ่มเต็น เมื่อเสร็จสิ้นงานก็มีพิธีบายศรีสู่ขวัญ
 ให้กับคณะทำถนนบรรณาตรา ณ วัดอุบาททอง

ภาคผนวก

คู่มือการจัดกิจกรรมธรรมชาตราเพื่อสันติ

คู่มือที่นำมาเสนอนี้ นำมาจากหนังสือลำดับที่ 4 ในชุดการจัดยุทธวิธีเพื่อปฏิบัติการแห่งองศา เกญญ์ ไมเซร์สันติวิธีสากล ด้วยความช่วยเหลือและถ่ายทอดประสบการณ์ของคนหลายคน

การเดินทางในประวัติศาสตร์

แนวคิดเรื่องการเดินทางนั้นเป็นส่วนหนึ่งของอารยธรรมของมนุษย์ที่มีมาช้านานแล้ว การเดินทางเป็นเสมือนหนึ่งการแสดงศรัทธาหรือความเชื่อมั่นในศาสนาตลอดเวลานานหลายพันปีที่ผ่านมา แต่การเดินทางเป็นกลุ่มใหญ่และเป็นระยะทางยาวไกลด้วยจุดประสงค์นั้น สะท้อนให้เห็นถึงความเข้าใจที่เพิ่มพูนขึ้นในเรื่อง "พลังประชาชน" และเป็นการแสดง "พลังจากเบื้องล่าง"

การเดินทางข้ามมหาสมุทรอินเดีย ซึ่งคาดคะเนว่า ไชวเริ่มใน พ.ศ. 2463 เพื่อรณรงค์เรียกร้องเอกราชจากอังกฤษ นับเป็นการเดินทางทางการเมืองครั้งแรก ๆ ในศตวรรษนี้ เพื่อกระตุ้นสำนึกของสาธารณชนในการแข็งขันทางการเมืองและตระหนักถึงพลังประชาชน

ในทศวรรษเดียวกัน ขบวนการเสรีภาพในอัฟริกาสามารถทำให้รัฐบาลอาณานิคมต้องยอมมิได้ใจเราเพื่อคืนอำนาจให้แก่คนชนพื้นเมือง (แรมเบย์ 2507)

บางครั้งการเดินทางไกลนั้นก็มีความยุติธรรมในสังคม ดังเช่น การเดินทางเพื่อเสรีภาพของขบวนการเพื่อสิทธิของคนผิวดำในสหรัฐอเมริกา ตอนต้นศตวรรษ 2503 นอกจากนี้ยังมีการเดินทางเพื่อป้องกันสงครามโดยการข้ามพรมแดนของประเทศที่เป็นคู่พิริ อย่างเช่น การเดินทางจากเลติ ถึง ปักกิ่ง (จัดโดย World Peace Brigade พ.ศ.2518)

ในวงสังคมเยาวชนระหว่างอเมริกาและรัสเซีย มีการเดินทางบ่อยครั้งเพื่อต่อต้านการเผชิญหน้าและสะสมกำลังอาวุธนิวเคลียร์ การเดินทางที่อาจเรียกได้ว่าให้ความภาคภูมิใจอย่างมากที่สุดเท่าที่เคยมี คือ การเดินทางฟรานซิสโก ถึง มอสโก โดยคณะกรรมกาเพื่อการเคลื่อนไหวสันติวิธี

คนที่พิการทางกาย เช่น เทอร์รี่ ฟิอาซ์ เดินทางเดียวทั่วคาบคาเพื่อปลุกมโนธรรมสำนึกและหาทุนได้ถึง 25 ล้านเหรียญ ล้านกับสนับสนุนการวิจัยและรักษามะเร็ง ในปี 2523 เป็นตัวอย่างของการเดินทางไกลเพื่อทำลายอคติของผู้คนที่เห็นคนพิการเป็นผู้ไร้ความสามารถและต่ำต้อย

การเดินทางครั้งมีขึ้นเพื่อการสมานไมตรี อย่างเช่น การเดินลงรถไฟขบวนโมเดิร์น และธรรมชาตราจากค่ายผู้ขอยทวาระฆรวในประเทศไทยสู่พมเปญ ประเทศกัมพูชา ในปี 2535

ลักษณะของการเดินทางไกล

การเดินทางไกลเป็นการแสดงออกที่มีพลังอย่างยิ่งยวดสำหรับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ไม่ใช่วิธีการเคลื่อนย้ายผู้คนไปยังที่ใดที่หนึ่งเท่านั้น การเดินทางที่มีเป้าหมายที่ชัดเจน จะจุดความคิดของผู้คนในทุกชุมชนที่พบการเดินทางผ่าน ผู้คนจะบังเกิดความเคารพและศรัทธาที่คนเหล่านั้นยอมลำบากเป็นระยะทางไกลเช่นนี้ ความเคารพนี้เกิดขึ้นแม้ในสังคมที่คนส่วนใหญ่เกิดในวิธีประชาธิปไตยอยู่แล้ว เพราะในสังคมเหล่านี้ ผู้คนเดินทางไกลมากนัก ดังนั้นผู้คนจะมีสถานะบางอย่างซึ่งทำให้เขามีโอกาสที่จะพูด การที่ผู้เดินทางประสบกับความยากลำบากเช่นนี้เพื่อประกาศความคิดความเชื่อทางการเมือง ทำให้เขาได้รับการยอมรับนับถือ ถึงแม้ความคิดความเชื่อของเขาจะยังไม่ได้รับการยอมรับโดยทันที นี่คือการที่มาจากอำนาจที่ทำให้ผู้เดินทางมีอิทธิพลต่อคนอื่น

สำหรับตัวผู้เดินเอง การเดินทำให้เรามีเวลาคิดใคร่ครวญในเมืองใดเมืองหนึ่ง หรือใคร่ครวญในเรื่องชีวิต การเดินยังทำให้เรามีโอกาสหลุดพ้นจากการดิ้นรนแข่งขันในชีวิตประจำวัน จึงมีเวลาที่จะจดจ่อกับเมืองใดเมืองหนึ่ง และอาจเกิดความเข้าใจที่ลึกซึ้งกว่าเดิม

การเดินและการก้าวต่อกับคนท้องถิ่น คือ วิธีที่ดีที่สุดที่จะเรียนรู้สภาพความเป็นไปของผู้คนในท้องถิ่นนั้น ๆ ความสัมพันธ์ระหว่างผู้เดินและผู้คนในท้องถิ่นจะเป็นไปอย่างลึกซึ้ง คนในพื้นที่ซาบซึ้งกับการที่ผู้เดินต้องเผชิญความยากลำบากเพื่อที่จะเยี่ยมชมเยือนพวกเขา และเช่นกัน ผู้เดินก็ซาบซึ้งในความเอื้อเฟื้อในด้านอาหารและที่พักจากเจ้าภาพ ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ก่อให้เกิดสายใยที่จะไม่เกิดขึ้นแก่คนทั่วไปที่หยุดแวะพักในระยะเวลาสั้น ๆ

ถ้าการเดินเป็นส่วนหนึ่งของการมองหาคะระตูปประเทศ ผู้เดินจะเห็นได้อย่างชัดเจนว่า การเรียกร้องโดยตรงกับความต้องการจริงของชาวบ้านหรือไม่ จากความใกล้ชิดตลอดเวลากับชาวบ้าน รวมทั้งความเข้าใจในวิถีความเป็นอยู่ของชาวบ้านมากขึ้น ประสบการณ์จึงกลายอาจช่วยให้ประชาชนเป็นฐานสนับสนุนที่สำคัญอันเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการขับเคลื่อนการประชาชน

การพลิกความคิดทางการเมือง

ผลที่ได้จากการเดินประการหนึ่งที่จะไม่เกิดขึ้นกับคนท้องถิ่น แต่เกิดขึ้นกับคนเดินเอง คือ ขบวนการที่เรียกว่า การพลิกความคิดทางการเมือง สิ่งนี้เกิดขึ้นเมื่อความคิด ความเชื่อทางสังคมที่ยึดถืออย่างเหนียวแน่นถูกนำมาพิจารณาตรวจสอบอย่างละเอียดถี่ถ้วน ในสังคมสมัยใหม่ของเรานี้ คนเราแทบจะไม่มีโอกาสเลยที่จะได้ถอนตัวออกจากชีวิตปกติ และอยู่อย่างเรียบง่าย นักเดินหลายคนและผู้เขียนรู้จักได้ประสบกับการรื้อถอนทางจิตใจในระหว่างการเดินที่ยาวนาน ขณะที่ความคิดและความเคยชินจากชีวิตประจำวันวนเวียนไป ความนึกคิดทางด้านชีวิตและสังคม จะถูกนำมาใคร่ครวญ อย่างลึกซึ้งโดยผู้เดินทั้งระหว่างเดินด้วยความเฝือสงบ และเดินพร้อมกับพูดคุยกับคนอื่น

หลังจากการเดินเสร็จสิ้น ผู้เดินมักจะมามีชีวิตเปลี่ยนไป ผู้ที่เข้าร่วมการเดินทางไกลมักจะกลับสู่สังคมพร้อมทั้งกระหน่ำในสามสิ่งของชีวิตที่เรียบง่ายและการทำงานเพื่อสังคม ด้วยเหตุผลทั้งหมดนี้ การเดินจึงเป็นวิธีการที่ทรงพลังในการสร้างจิตสำนึกทางการเมืองที่ลึกซึ้ง

การเดินและการเดินขบวน

การเดินมีส่วนคล้ายคลึงกับการเดินขบวน แต่การวางแผนนั้นที่แตกต่างกันโดยสิ้นเชิง ทั้งสองอย่างต่างเรียกร้องให้ผู้คนสนใจประเด็นปัญหาทางสังคม และสามารถระดมผู้คนให้มาสนับสนุนหรือแสดงประชามติได้

ความแตกต่างขั้นพื้นฐานคือ การเดินทางไกลใช้เวลาานานกว่าการเดินขบวนซึ่งมักจะจบลงภายในหนึ่งวัน การเดินทางไกลจะกินเวลาค้างแต่ 2-3 วันจนถึงหลายเดือน

กล่าวโดยสรุปการเดินทางไกลก่อให้เกิดผลดังต่อไปนี้

ก่อให้เกิดแรงบันดาลใจต่อผู้คน

ทำให้มีโอกาสเรียนรู้ และรับฟังความต้องการของชาวบ้าน

สร้างขบวนการ โดยการสร้างนักกิจกรรมที่อุทิศตนและเชื่อมโยง

ให้การสนับสนุนแก่ผู้ที่ทุกข์ยาก (ตามพื้นที่ที่เดินผ่าน)

ให้ผู้เดินมีเวลาสำหรับการใคร่ครวญและการเติบโตภายใน

แนวปฏิบัติ

เส้นทาง คือ อันคับแคบที่ล่องที่จางหา

สถานที่และเวลา

ส่วนใหญ่การเดินทางจะเริ่มและสิ้นสุดลงในวันสำคัญแห่งชาติ ของนานาชาติ หรือของศาสนา หรือวันที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่กำลังเรียกร้อง ควรกำหนดวันพักให้พอดีกับจังหวะที่ชุมชนเดินทางมาถึงชุมชนขนาดใหญ่ เพราะจะทำให้คุณสามารถประสานสัมพันธ์ได้ในวงกว้าง และทำกิจกรรมที่ทำได้เฉพาะในเมืองใหญ่ (เช่น การติดต่อ การถ่ายเอกสาร การซ่อมแซมอุปกรณ์ เป็นต้น) การกำหนดนี้ต้องคำนึงถึงความสมดุลระหว่างวันเดินทางและวันพัก ระยะทางในแต่ละวันต้องไม่มากเกินไป

สภาพภูมิศาสตร์และฤดูกาล

บางครั้งหัวข้อนี้เป็นเรื่องสำคัญที่สุด อย่างเช่น เดินทางเข้ามิดเพื่อหนีภัยจากความร้อน

ที่พักอาหาร

ถ้าคุณเรื่องที่พักชุมชนท้องถิ่นในเรื่องนี้โดยสิ้นเชิงสัก คุณต้องกำหนดไว้จุดหยุดพักตรงตามชุมชนทุกครั้งไป ปกติแล้วการช่วยเหลือจากคนทั่วไปอยู่ในระดับที่พอสมควร ถ้าชุมชนสามารถให้ความช่วยเหลือคุณได้ทั้งอาหารและที่พัก คุณก็จะเดินทางสบายขึ้นโดยไม่ต้องแบกภาระอะไร

ถ้าจะหาชุมชนนี้ได้ ต้องมีการเตรียมมากพออยู่ ถ้าหากว่าคุณใดคนหนึ่ง ไม่มีการเตรียมวิธีพัก คุณก็ต้องเดินทางเหงา ถ้าคุณไม่สามารถประสานกับคนที่ท้องถิ่นได้ จึงควรจองอีกครั้งถึงแหล่งที่พักมาเดิน ผู้เขียนมีประสบการณ์ว่า แม้แต่ชุมชนที่ถูกทำลายโดยสงครามก็ยังสามารถรับรอนักเดินทางได้หลายร้อยคน ถ้าคุณเตรียมข้าวของไปด้วย (เช่น เต็นท์ อาหาร เครื่องมือประกอบอาหาร) คุณก็คงพักในที่ที่ร้างผู้คนได้ ที่พักสำหรับนักเดินจะมีตั้งแต่บ้านส่วนตัวไปจนถึงที่สาธารณะ อย่างเช่น โรงเรียน วัด หรือประชุม โบลด์ ดันน์และห้องพัก

การเตรียมผู้เดิน

ผู้เดิน

การคิดไว้ชื่อเกี่ยวกับผู้เดินเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการเตรียมการเบื้องต้น คุณคาดหวังว่าผู้เดินเป็นใคร จะมาจากไหน จำนวนกี่คน ใครที่ไม่ควรเดิน ถ้าไม่ คนที่เต็มใจเดินระยะทางไกล ๆ นั้นมีไม่มาก คนส่วนใหญ่ที่ผูกพันกับอาชีพการงานและครอบครัว ไม่สามารถมีเวลาสำหรับระยะทางและเวลาที่ยาวนาน แต่เราอาจจะร่วมได้ในช่วงสั้น ๆ คนเดินหลักจะเป็นคนที่กำลังอยู่ในช่วงเปลี่ยนของชีวิตหรือว่างงาน ทุคง่าย ๆ คือการเดินทางไม่ใช่สำหรับคนทั่วไป

เนื่องจากการเดินทางมีลักษณะเปิดกว้างและอิสระ จึงเป็นที่สนใจของคนที่ถูกผลักดันให้ไม่อยู่ชายขอบของสังคม หรือมีชีวิตที่ล่องลอย การเดินทางนี้ไม่เหมาะสมสำหรับคนที่มีความรับผิดชอบสูง แต่แม้ว่าการเดินทางจะยากลำบากแต่คนพิการก็สามารถเข้าร่วมได้

เรื่องนี้เป็นสิ่งที่ต้องใคร่ครวญอย่างถี่ถ้วน บ่อยครั้งเมื่อเผชิญกับสถานการณ์เช่นนี้ หลายกลุ่มให้หลักเกณฑ์ที่คับแคบมากหรือไม่ก็ไม่มีหลักเกณฑ์เอาเสียเลย ซึ่งต่างก็นำไปสู่ความยุ่งยากทั้งนั้น

คุณต้องคิดใคร่ครวญให้ถี่ถ้วนในการสร้างกลุ่มนักเดินแกนหลัก พวกเราเหล่านี้ต้อง

นำเสนอประเด็นของกลุ่มได้เป็นอย่างดี

ได้ประโยชน์สูงสุดจากการเข้าร่วม

เอกสารข้อมูลต่าง ๆ ที่คุณทำขึ้นเมื่อชักชวนนักเดินต้องระบุจุดประสงค์การเดินและความคาดหวังของผู้เข้าร่วมอย่างแจ่มแจ้ง

ปฐมนิเทศ

ก่อนที่จะเดินจะเริ่มเดิน คุณควรจัดตารางเวลาให้มีการเตรียมความพร้อมและปฐมนิเทศผู้เดิน อาจจะเป็น 1 วันหรือ 1 อาทิตย์ก่อนเดินขึ้นอยู่กับความยาวนานของการเดิน) นี่เป็นเวลาสำหรับการเตรียมความพร้อมทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์และความคิด คุณควรฝึกเดินระยะทางสั้น ๆ เป็นกลุ่มอย่างน้อยที่สุด 1 วัน ลองเดินพร้อมลมการเตรียมจิตใจ เพื่อดูว่าเกิดปัญหาที่ตรงไหน

การปฐมนิเทศเป็นโอกาสที่ผู้เดินจะได้รับข่าวสารที่ถูกต้อง และทันเหตุการณ์เกี่ยวกับสภาพทางการเมือง ศาสนา เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อมของพื้นที่ที่คุณจะผ่าน ถึงแม้ว่านักเดินหลายคนจะเป็นแบบนั้นก็ตาม อย่างไรก็ตามสรุปได้ว่า พวกเขาให้ความสนใจต่อบ้านของพวกเขาอย่างเดียวกัน การปฐมนิเทศยังเป็นโอกาสให้นักเดินทำความเข้าใจกัน ก่อนที่ความตั้งใจหรือข้อของการเดินจะมีขึ้นและจะได้แจกแจงหน้าที่ให้นักเดินแต่ละคนทราบ

ทัศนคติของผู้เดิน

การเดินทางไกลขึ้นอยู่กับความเอื้อเฟื้อของพื้นที่ที่คุณผ่าน ด้วยเหตุนี้การเดินทางไกลจึงมีโอกาสมันหม่นได้ ง่าย ความเอื้อเฟื้อและความปลอดภัยจะได้มาด้วยการระมัดระวังให้ความเคารพ การที่ผู้เดินจะมีความกระตือรือร้นในทุกสถานที่นั้น เป็นเรื่องยากจะเป็นไปได้หลังจาก 1 อาทิตย์ของการเดิน ในหน้าของเจ้าหน้าที่จะคล้ายกันไปหมด และอย่าปากถามคำถามเดิม ๆ นักเดินต้องระวังที่จะไม่เจยเมยต่อความสนใจของเจ้าภาพ และกิริยาท่าทีของคุณ คือ สิ่งที่เขาจะจดจำ การทำสมาธิขณะเดินและแผ่เมตตาจะช่วยได้มากในกรณีนี้

สิ่งของที่จำเป็นของนักเดิน

เรื่องนี้จะคงได้ใจเป็นพิเศษในการเดินแต่ละครั้ง โดยทั่วไปสิ่งของที่จำเป็นมีดังนี้

อุปกรณ์ป้องกันฝน แดด ความหนาวเย็น

ที่นอน เสื้อ ผ้าห่มหรือถุงนอน

แก้วน้ำ ราม ช้อน

อุปกรณ์ อานม้า สาย ผ้าเช็ดตัว โคมไฟ แบตเตอรี่ ฯลฯ

อุปกรณ์ ป้องกัน แมลง ยาทาากันยุง หรือมุ้ง

ยาประจำตัว รองเท้า ไฟฉาย

กระดาษเขียนหนังสือ เครื่องคนตัวอื่นเล็ก ๆ ฯลฯ

ค่าใช้จ่าย

คุณมีความจำเป็นจะต้องใช้เงินแน่นอน ส่วนใหญ่ค่าใช้จ่ายหลักสำหรับกลุ่มคือ ค่าติดต่อสื่อสารและค่าอาหารที่พักพิง เราจะต้องมีงบประมาณจำนวนหนึ่งสำหรับค่ารถและค่ารถจักรยาน ทางด้านคุณต้องการเครื่องมือเครื่องมือ เช่น พานและต่าง ๆ ฯลฯ เราเห็นว่าที่ทำได้ สิ่งเหล่านี้หลายครั้งอาจหาได้จากองค์กรพัฒนาเอกชนในหมู่ ๆ บางแห่งที่เห็นด้วยกับประเด็นของคุณ

ผู้เดินมักจะถูกขอหรือให้บริจาคเงินเป็นค่าใช้จ่ายในการเดิน ส่วนนี้จะเป็นจำนวนไม่มากนัก เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับสิ่งอุปโภคบริโภค แทนที่ในการรับบริจาคออกของนักเดินไม่ควรดูจากความสามารถในการจ่ายเงิน คุณควรจะสามารถแยกแยะได้ระหว่างคนที่เอาเปรียบกับคนที่มิใช่ให้จริง ๆ

พาหนะ

คุณอาจพบว่า พาหนะในบางครั้งก็เป็นประโยชน์ในบางช่วงของการเดิน การใช้พาหนะเพื่อการสำรวจบริเวณที่ทางข้างหน้าก่อนเดินในแต่ละวันและเพื่อได้รับทุกสัมผัสการของผืนดิน ตลอดจนสำรวจส่วนกลาง การมีพาหนะจะช่วยเพิ่มหลักประกันความปลอดภัยในการมีลูกเงินและคุณควรสำรวจคนขับให้หลาย ๆ คน ถ้ามีข้างเครื่องด้วยก็ยิ่งดี

พาหนะเป็นทรัพย์สินที่มีราคาสูงและทำลายสิ่งแวดล้อม คุณจะต้องรู้เรื่องถึงศักยภาพการทำลายของพาหนะกับน้ำมัน การเดินหลายครั้งไม่มีพาหนะเป็นของตัวเอง แต่ขอร้องคนตามจุดพักให้ชนล้มเกาะไปยังอีกจุดพักหนึ่งข้างหน้า ปกติจะขี่พาหนะเป็นเวลา 2-3 ชม. ระบบส่งสาธารณะก็ใช้ได้เช่นกัน

ก่อนการเดิน

งานของชุดเบ็กทาง

งานนี้เป็นงานที่สำคัญที่สุดงานหนึ่งในระยะแรก ๆ ของการวางแผนนั้นอาจจะเป็นการติดต่อครั้งแรกกับผู้เดินทางกับคนในชุมชน และยังเป็นการเริ่มต้นคือเจ้าหน้าที่รัฐ คุณต้องรู้สิทธิตามกฎหมายของคุณว่าเป็นอย่างไรก่อนที่จะทำการติดต่อกับพวกเขา

วิธีที่ดีในการเข้าหาเจ้าหน้าที่รัฐก็คือ ถือว่าพวกเขามีหน้าที่ช่วยเหลือและสนับสนุนงานของคุณ บางครั้งเขาก็ช่วย และบางครั้งเขาก็เรียกร้องและตรวจสอบในแง่ที่ว่าคุณไม่อะไรทำนอกจากการติดต่อกับพวกเขา ดังนั้นสำหรับเรื่องนี้ ชุดเบ็กทางควรจะทำหน้าที่บอกกล่าวมากกว่าขออนุญาต ใบอนุญาตมักจะต้องกินเวลาและงบประมาณ

ชุดเบ็กทางจะตัดสินใจเรื่องเส้นทางขณะเดียวกันก็วัดระยะทางซึ่งต้องใช้พาหนะ(ปกติ รถยนต์หรือมอเตอร์ไซด์) พร้อมกับเครื่องวัดระยะทาง ระยะทางที่กะโดยคนท้องถิ่นหรือจากแผนที่ทั่วไปมักจะห่างไกลจากความเป็นจริงจนน่าแปลกใจ ความแม่นยำในการวัดเป็นเรื่องสำคัญของการเดิน ระยะทางที่เรารู้ล่วงหน้าในแต่ละวันจะทำให้สามารถรักษาตารางเวลาได้เป็นอย่างดี โดยทั่วไประยะทางไม่ควรเกิน 15 กม./วัน ควรมีวันพักอย่างน้อย 1 วันใน 1 อาทิตย์ ระยะทางขนาดนี้ทำให้คนสูงอายุดีและเด็กสามารถเข้าร่วมได้ทั้งวัน หากเดินบนที่ราบและมีสภาพดีทุกที 15 นาที ทุก ๆ ชั่วโมงครึ่งจะใช้เวลาทั้งหมด 5 ชม. สำหรับการเดินทางระยะทางดังกล่าวบวก 1 ชม.สำหรับเวลาอาหาร ภูเขาเวลาเดินจะช้าลง สำหรับนักเดินหน้าบ้านในที่ที่คนไม่หนาแน่นจะสามารถเพิ่มระยะทางขึ้นเป็น 25-30 กม./วัน สิ่งหลักเกี่ยวกับการเดินมากเกินไป เพื่อลดปัญหาเรื่องเท้า ความเครียดและความเหนื่อยล้า แผนที่ทางภูมิศาสตร์มีประโยชน์ต่อการวางแผน เราจะได้ภาพของเส้นทางที่ถูกต้อง ที่ดีที่สุดคือ แผนที่ 1 ต่อ 50,000

การกำหนดและการรักษาความสัมพันธ์กับมิตรและแนวร่วม

ชุดเบ็กทางต้องหาและรวบรวมมิตรและแนวร่วมให้ได้มากที่สุด พวกเขาคือผู้ที่เราจะพึ่งพิงในเรื่องของการจัดเตรียมในท้องถิ่น การหาคนที่มีความรู้ซึ่งจะเป็นแรงบันดาลใจก่อนที่จะเริ่มเดินทางจะไปถึงนั้น อาจทำได้โดยการค้นหารายชื่อและที่อยู่ของพวกเขาจากสมุดโทรศัพท์ ที่คนในกลุ่มของคุณอาจมีอยู่ หนังสือรายงานองค์กรประชาชนแต่ละภูมิภาคก็เป็นอีกแหล่งหนึ่ง

ຈຶ່ງຮັກສາການຕິດຕໍ່ກັບຄົນທັງສອງຄົນໃຫ້ສຸກເສຍ ເພື່ອທີ່ຈະໄດ້ຮູ້ວ່າພວກເຂົາກຳລັງທົ່ວໄວແລະຄຸນຈະໄດ້ເຊື່ອມພ້ອມ ທີ່ຈະຮ່ວມມືກັບເຮົາເຮືອແກ້ໄຂສະຖານະການດັ່ງກ່າວ ມີຫຼາຍຄັ້ງທີ່ຜູ້ເຂົ້າມາດິດດ້ວຍຄວາມກະໂນ້ຍໄວແລະເນື້ອຕົວລຽບກັບ ກໍ ພົບກັບຜູ້ສະໜັບສະໜູ່ທີ່ພຸດທະບາດເຮົາຢ່າງໂດຍກົງກ່ຽວກັບພວກເຂົາໄດ້ໄປຮ່ວມງານທີ່ຜູ້ຈັດຮ່ວມກັບທາງຈີນ ການຕິດຕໍ່ສື່ສານ ກັບກິດຈະກຳທີ່ເຮົາເຫັນຢູ່ຍາກຫຼາຍ ແລະເຮົາໄດ້ເກີດບັນຫາ ຄວາມຜູ້ງ່າຍແລະການເລືອກເຝົ້າມາກຸ່ມຫຼາຍ ທັນທີທີ່ການເດີນ ຜ່ານທ່າເຫັນທີ່ໄດ້ຕົ້ນທີ່ນີ້ ຈະມີການຮອບຄຸນພວກເຂົາແລະໃຫ້ເຂົາຮູ້ສຶກວ່າ ຄວາມສະໜັບສະໜູ່ແລະຄວາມຮ່ວມເຫຼືອທີ່ໄດ້ຮັບຈາກ ພວກເຂົາເນັ້ນຄຳສັ່ງເພື່ອໂດຍການຂອງຄຸນ ນີ້ຈະຊ່ວຍສ້າງເສັ້ນເສື້ອຂ້າງຂອງການເດີນໄວແລະຈະເຮັດໃຫ້ການເດີນທາງຕໍ່ໄປ ງ່າຍຂຶ້ນ

ການຕິດຕໍ່ກັບເຈົ້ານໍ້າທີ່ຮຸ່ງ

ເຈົ້ານໍ້າທີ່ທຸກປະເພດສ່ວນສາມາດກ່ອນໄດ້ເກີດບັນຫາໄດ້ທັງນັ້ນ ໂດຍເພາະເຈົ້ານໍ້າທີ່ຝ່າຍຄວາມມັ່ນຄົງເຮືອຮັກສາ ຄວາມປອດໄພຈະໄດ້ຮັບອົງກອນທີ່ບໍ່ເປັນຂອງທາງການທີ່ຜ່ານເຂົ້າມາໃນເຂດຮັບຜິດຊອບຂອງຄົນ ປຶກສາແຫ່ງຂອງພວກເຂົາມັກ ຈະເປັນການຮ່ວມສາຍພົວພັນທີ່ເລືອບແລ່ນສະຫຼັບ ແລະປະຕິບັດຕໍ່ຄຸນໃນຮູບແບບທີ່ສ້າງບັນຫາ ພວກເຂົາໄດ້ຮັບການອະນຸຍາດ ມາແບບນີ້ ຈາກປະສົບການທີ່ຜ່ານມາພົບວ່າ ເຈົ້ານໍ້າທີ່ຮັກສາຄວາມສະຫງົບຈະພຸດທະສິດຂອງຄຸນຄວາມຄິດຂອງເຂົາວ່າ ເປັນຢ່າງເໝາະສົມທີ່ມັ່ນເປັນຈິງ ໆ ຕົກລົງຕາມກົດໝາຍໄດ້ສົ່ງເກົ້າ ປຶກສາຂອງເສີນທິດສະດີພາກປະຊາຊົນທັງສອງດິນໄດ້ຕິດ ໃນປະເທດສະໂວງການເດີນໄປເປັນຕົ້ນຕໍຂອງບັນຫາ ເນື່ອງຈາກຜູ້ເດີນເປັນແຕ່ປະຊາຊົນທີ່ເດີນທາງດ້ວຍເສັ້ນທາງທີ່ຮາກຢູ່ ຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ແຕ່ການມີທັງສອງຮອບຈາກເຈົ້ານໍ້າທີ່ໄດ້ຮັບການຍອມຮັບນັ້ນຢູ່ໃນທີ່ທີ່ຄຸນຜ່ານມາແລ້ວຈະຮ່ວມໄດ້ຫຼາຍ ແລະຄຳໄດ້ຮັບການເກີດໄປມັກ ຄຸນຄ່າຂອງທັງສອງຄັ້ງຄຳ ການພິພິດພິດແລະທີ່ຢູ່ທີ່ແນ່ນອນລະດັບເຂດສາຍພົວພັນຕ່າງ ໆ ຈະ ທີ່ໃຫ້ເຈົ້າເປັນຈິງ ຈະຫາຄົນຮັບຜິດຊອບໄດ້ແນ່ນອນ ໃຫ້ເຂົາສົ່ງເກົ້າວ່າເຈົ້ານໍ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບຈະເຂົ້າມາກຸ່ມດ້ວຍເຮືອອະໄວ ບ້າງແລະຈະເຮັດມາພ້ອມດ້ວຍຄຳຄວບທີ່ມີເຫດຜົນ ສອງຫາຄົນໃນກຸ່ມຜູ້ເດີນທີ່ສາມາດເຈາະຈາກເຈົ້ານໍ້າທີ່ໄດ້ໂດຍບໍ່ມີບັນຫາ ທາງທີ່ໄດ້ ໆ ແລະມີຄູ່ຮ່ວມໄດ້ງ່າຍໆ

ໂຄງສ້າງແລະການຄຸ້ມຄອງການເດີນ

ໂຄງສ້າງການເດີນຢູ່ໃນເດືອນທ້າຍຂອງປີນີ້ ມັນແມ່ນແຕ່ແນວຄວາມຄິດໄວ້ໄວ້ໄວ້ໄວ້ທີ່ສະໜອງໂມດແບບຄາຍຕົວ ອາຈ ມີຄວາມຈຳເປັນຢ່າງສຳຄັນເພາະການເດີນທາງຂອງຄຸນທີ່ໄດ້ຮັບໄວ້ ຢ່າງໃດກໍ່ຕາມທຸກຄົນຢ່າງກວ້າງ ໆ ການເດີນທາງທັງສອງດິນ ຕ້ອງມີການຕິດຕໍ່ກັບເຮືອຕໍ່ໄປນີ້

ຄຸນນໍ້າທາງ

ຄຸນນໍ້າທາງເດີນທາງມີຄວາມສຳຄັນຫຼາຍ ຄຸນນໍ້າທາງຕ້ອງເດີນທາງແລະຕ້ອງຮ່ວມງານກັບຜູ້ເດີນທາງຢ່າງໂດຍກົງ

ຈັງຫວັດ

ຄຸນນໍ້າທາງກຳນົດຈັງຫວັດ ຖ້າເກີດໄປ ຫຼາຍຈະຍືດຍາວຫຼາຍ ຖ້າເກີດໄປ ຜູ້ເດີນຈະເຫຼືອບໍ່ເຫັນກັບ ຮັກສາຈັງຫວັດໃຫ້ສຸກເສຍແລະປັບປ່ຽນຕາມຄວາມຕ້ອງການຂອງຜູ້ເດີນ ຈຶ່ງເຫັນ ໆ ລະ ໆ ໃນເຂດທັງ ນັ້ນ ຖ້າຫຼາຍກວ່າ (ເກີນ 60 ຄົນ) ຄຸນຄ່າຕ້ອງໃຫ້ຄົນຈັກກະທີ່ມີຄຸນຄ່າເມື່ອຕິດຕໍ່ກັນໄວ້ເສັ້ນທາງນໍ້າ ຫຼືຮ່ວມສື່ສານເພື່ອໃຫ້ຄຸນນໍ້າທາງຮູ້ວ່າ ຫຼືຮ່ວມກັນໄປ

ຊ່ວຍເຫຼືອ

ປັດຈຸບັນຈັງຫວັດທັງ 90 ນາທີ ກິນເວລາ 15 ນາທີ ຈະພັດໃນສະຖານທີ່ທີ່ຜູ້ເດີນທາງມີທີ່ນັ່ງຫ່າງຈາກຄົນຢ່າງ ປອດໄພ ມີທັງສອງແຕ່ ສ່ວນ ຄວາມຫວຽດເຢັນ ທັງເມື່ອຕິດຕໍ່ການ

พิธีกรรมกลุ่ม

การแสดงอารมณ์ความรู้สึก ทุกคนจะถูกเชื้อเชิญให้พูดแต่ไม่เป็นการบังคับ ไม่มีการโต้เถียงกัน หลายเรื่องจะพูดกันที่นี่และอาจจะเป็นที่ข้อถกเถียงกันพอสมควรในคราวต่อไป

การอยู่ร่วมกันด้วยความสงบ

การฆ่าลา เมื่อนักเดินทางใดคนหนึ่งต้องจากไปก่อน

การร้องเพลงประสานเสียง

การประชุมชน ในที่มีความจำเป็น

การลงกลอง ไม่ให้เวลาเครื่องเคียวจนเกินไว้

การแนะนำตัว ทุกคนต้องพูดบางอย่างเกี่ยวกับตัวเองเมื่อเข้ามารวม

ข้อควรพิจารณา

ยา

คุณควรมีผู้รู้เรื่องยาและการรักษาพยาบาลไปกับคุณด้วย มีมากเท่าไรยิ่งดี ควรมีการสุบลิ้น ๆ ถึงสภาพปัญหาสุขภาพที่อาจเกิดขึ้นให้เป็นแนวทางสำหรับทั้งล่วงหน้า เช่น ธรณ แดดมารองเท้ากัด ฆ แผลบ้อง ปวดกล้ามเนื้อ ฯลฯ

ชุดยาปฐมพยาบาล

ปรับเปลี่ยนไปตามสภาพการณ์เฉพาะของคุณ

น้ำ

ปัญหาหลายอย่างเกิดจากน้ำสะอาดมีไม่พอสำหรับคนจำนวนมาก ควรศึกษาสภาพน้ำท้องถิ่น ควรอธิบายให้ผู้เดินทางรู้จักวิธีกระป๋องน้ำ ความสะอาด น้ำดื่ม การเปลี่ยนน้ำ ถ้าผู้เดินทางรู้จักเรื่องเหล่านี้และจัดการก่อนที่จะถูกถาม การเดินทางจะมีปัญหาน้อยลงไม่มาก

ความปลอดภัย ชื่อ การรณรงค์

การรักษาความปลอดภัย

การที่จะพูดถึงการรักษาความปลอดภัย จะพูดแต่กว้าง ๆ เริ่มด้วยการพิจารณา 3 หัวข้อ ดังต่อไปนี้

อุปกรณ์และสัมภาระ

เนื่องจากการเดินทางเป็นกิจกรรมเปิดสำหรับทุกคนไม่เว้นคนเลว ควรคิดหาวิธีป้องกันทรัพย์สินของผู้เข้าร่วม แม้ว่าจะแต่ละคนไม่ควรมีของมีค่ามาก แต่มันก็เป็นความรู้สึกที่ไม่ดีหาญสูญเสียวางของไป และยังเป็นการทำลายความไว้วางใจในกลุ่ม คุณควรมอบหมายให้ใครคนใดคนหนึ่งหรือหลายคนดูแล และควรมีใครสักคนบันทึกว่าใครทำอะไรของส่วนกลาง เช่น ชุดยา เอกสารแผนที่ การจัดรูปแบบการเดินทาง

ข่าวลือ

ข่าวลือสามารถสร้างความเสียหายได้อย่างไม่น่าเชื่อ ข่าวลือประจำวันที่ต้องระวังก็คือ ข่าวที่มีผลลดแรงจูงใจทางการเดินทางและกัน การจัดหาอาหารและที่พัก เมื่อผ่านพื้นที่ที่เผชิญกับความไม่สบาย

การคุกคามจากภายนอกและเหตุฉุกเฉิน

อาสาสมัครรักษาความปลอดภัยของการเดินจะได้รับภารกิจเพื่อป้องกันคนก่อวินาศกรรม และคนบ้า การพยายามลักพาตัว การข่มขืน การข่มขู่ สร้างสถานการณ์ การวิวาทระหว่างผู้เดิน ขอบทาน โจร การโจมตีด้วยอาวุธ คุณต้องรู้สถานการณ์ที่คุณกำลังเผชิญอย่างเข้าใจ ลองจินตนาการถึงปัญหาที่อาจเกิดขึ้นและเตรียมทีมงานให้พร้อม อย่าคาดหวังให้ตำรวจต้องถึงหน้าให้คุณ พวกเขาอาจเป็นฝ่ายคาดหวังให้มันเกิดขึ้นเองก็เป็นได้

ชื่อ

การเดินทุกครั้งต้องใช้ชื่อ อาจจะเป็นเพื่อการอธิบายความคิดคุณหรือการณรงค์

เป้าหมายก่อนเดิน ภาวะประกาศประเด็นข้อเรียกร้อง การรวบรวมผู้เดินและผู้สนับสนุน

วิธีการ สื่อมวลชน จารสารและองค์กรที่ใส่ใจในประเด็นนั้น ๆ แล่นพับ โปสเตอร์ รายชื่อองค์กรและผู้เห็นด้วย

เป้าหมายระหว่างเดิน พุ่งเป้าไปที่ประเด็นการเรียกร้องและรณรงค์ หากการสนับสนุน

วิธีการ ธง บ้าย ป้ายประท้วง การพูดคุยที่จุดพัก แล่นพับ โปสเตอร์ การพูดคุยตามถนน การสัมภาษณ์

เป้าหมายหลังเดิน สรุปในประเด็นการเรียกร้องและรณรงค์

วิธีการ รวบรวมสิ่งที่เกี่ยวกับกิจกรรม และประสบการณ์ การสะท้อนของเจ้าบ้านและผู้ร่วมเดิน

การรณรงค์

ประชาชนในพื้นที่ต้องเข้าใจชัดเจนว่าคุณเดินเพื่ออะไร จงระวังความเป็นมาและสถานการณ์ทางการเมืองท้องถิ่นซึ่งอาจมีผลต่อทัศนคติที่มีต่อคุณ

การรักษาความปลอดภัย

ขณะละเล่นปฏิรูป ไม่จำเป็นของคุณจะใหญ่หรือเล็กแค่ไหน คุณต้องมีประสบการณ์ เป็นเรื่องสำคัญโดยเฉพาะในพื้นที่ที่มีน้ำน้อยและประชากรมาก ไม่มีอะไรที่จะทำลายความมุ่งมั่นหรือพลังของคุณจนกว่าได้เข้าไปกว่าการทำงานกับกวาดให้เป็นภาระของเจ้าบ้าน

การพัฒนาชุมชน

ในวันที่ที่การเดินเริ่มต้น ชวนคนมาเดินจะกลายเป็นชุมชน คิดว่าคุณชุมชนจะมีความสัมพันธ์กันอย่างไรในแบบที่ควรปรารถนาให้เกิดขึ้นในโลก ในชุมชน โดยคำนึงถึงเงื่อนไขที่เป็นชุมชนแบบเคลื่อนที่และไม่ใช้ชุมชนถาวร

กิจกรรมประจำ ได้แก่ การพบปะ การประชุม การประท้วง ละครุ่ เหล่านี้เป็นกิจกรรมในการเดินทุกครั้ง อาจเป็นทุกเย็น พยายามกำหนดเวลาให้ประจวบเหมาะกับผู้คนที่มีความ มี ดังนั้นจึงต้องใช้เวลาไม่นานและต้องดำเนินการประชุมอย่างดีเพื่อให้ผลออกมาดีที่สุด กิจกรรมที่เกิดคามสถานการณ์นี้เกิดขึ้นได้ทุกเมื่อ คุณจะจะต้องเมื่อได้เห็นว่าเมื่อ 50 คู่สามารถทำอะไรได้มากใน 1 ชั่วโมง

การพักผ่อน

การเดินทางไกลเช่นเดียวกับกิจกรรมอื่นของมนุษย์ที่ต้องมีความอ่อนล้า ความเครียด ดังนั้นการมีเวลาพักผ่อนจึงเป็นสิ่งสำคัญ ซึ่งต้องเป็นการพักทั้งร่างกายและสมอง ถ้าความสนใจของคุณเริ่มเหินหายไป ต้องหาเวลาพักเพื่อเติมความกระตือรือร้นเสียใหม่

ความปลอดภัย

คนนำทางต้องรับผิดชอบความปลอดภัยของกลุ่มพอสมควร กฎทั่วไปคือ ต้องเดินสวนทางกับรถ การข้ามถนนเป็นกลุ่มใหญ่ไม่ใช่เรื่องง่าย ๆ ผู้เดินหลายคนมักจะลังเลว่าเดินตามคนข้างหน้าไปเรื่อย ๆ ดังนั้นต้องแน่ใจก่อนว่ามีเวลาพอที่จะให้ทั้งกลุ่มข้ามถนน หรือแบ่งเป็นกลุ่มย่อย ๆ ซึ่งมีละกลุ่ม นำทางต้องจับตามองถนน ระหว่างเดินคนนำทางต้องเป็นคนที่สามารถตัดสินใจได้รวดเร็ว

การจัดรูปแบบการเดินทาง และการจาริก

หน้าที่และพิธีกรรมต่อไปนี้ กำหนดขึ้นใช้ในการเดินสันติภาพ

หน้าที่ที่หมุนเวียน

หน้าที่ที่จำเป็นแต่ละอย่างเป็นความรับผิดชอบของบุคคลนั้น ๆ หน้าที่เขายังพอใจอยู่ เมื่อใดที่เขาปรากฏหน้าที่จะพ้นจากหน้าที่นั้น เขาก็จะทำได้โดยเสนอต่อกลุ่มในระหว่างการล้อมวงพบปะกันตอนเช้า

พิธีกร คือคนที่ทำหน้าที่พูดแทนกลุ่มต่อสาธารณะ

ผู้รับผิดชอบสมุดบันทึก เป็นผู้ถือสมุดบันทึกกิจกรรมของกลุ่มซึ่งเตรียมไว้ให้เขานำหรือผู้ช่วยรายการประชุมและเจ้าบ้านลงชื่อและแสดงความเห็น

ผู้รับผิดชอบแผนผัง ระวังรักษาแผนที่เพราะมีกระดาษและคอยซ่อมแซม

ติดต่อประสานงานและเจ้าบ้าน คอยอำนวยความสะดวกในการติดต่อประสานงานในพื้นที่และเจ้าบ้าน

ฝ่ายประชาสัมพันธ์ ออกเอกสารสิ่งพิมพ์ ติดต่อสื่อมวลชน จัดการสัมมนาและรูปถ่าย ฯลฯ

ผู้รักษาการจราจร แจ้งว่าตอนไหนทำอะไร เช่น เวลาออกในตอนเช้า เวลาอาหาร เวลาพัก ฯลฯ

คนนำทาง กำหนดเส้นทางและนำทาง

ที่เลี้ยง ช่วยเหลือนักเดินเท้าใหม่ให้รู้จักกับทุกคน อธิบายโครงสร้างของกลุ่ม ชื่อคอง งานที่ต้องการความช่วยเหลือ บุคคลนี้จะคอยรายงานสภาพอารมณ์ของกลุ่มโดยทั่วไป

ล่าม แปลข้อมูลให้ผู้เดินทุกคนสามารถเข้าใจได้

แพทย์/นurses ควรเตรียมอุปกรณ์และยา สำหรับกรเจ็บป่วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับดูแลรักษา "เท้า"

คนจัดหาอาหาร หารอบรรทุกกระเป๋าสัมภาระ ประสานการขนย้าย รับผิดชอบกฎและจัดตั้งอาหาร

ทำความสะอาด ทุกคนผลัดเปลี่ยนกันทำ

คนทำอาหาร ทุกคนผลัดเปลี่ยนกันทำ

แกนกลุ่ม ตัดสินใจในปัญหาของกลุ่ม

การประชุมกลุ่ม

ดำเนินการประชุม คู่มือหรือการประชุม ทำให้กระบวนการตัดสินใจเป็นไปอย่างคล่องตัว

ผู้รักษาเวลา คู่มือเวลาในแต่ละหัวข้อการประชุม

เลขานุการ จดบันทึก

ผู้สังเกตการประชุม คอยวัดอุณหภูมิ อารมณ์ของการประชุม

หลังการเดิน

ส่งคำขอขอบคุณไปยังทุกคนที่ได้ให้ความช่วยเหลือ ผลของการเดิน การเดินก็เหมือนกับกิจกรรมเพื่อสังคมอื่น ๆ ที่จะทำให้ผลลัพธ์ต่าง ๆ ที่คนที่พบผ่านจะเปลี่ยนแปลงเล็กน้อย บางคนที่คุณอาจจำไม่ได้ว่าได้เคยพูดคุยด้วยจะมีการเปลี่ยนแปลงอย่างลึกซึ้ง คุณอาจได้รู้เมื่อหลายปีผ่านไปหรือไม่มีโอกาสได้รู้เลย การเดินจะท้าทายความเชื่อยารของสังคม ไม่ว่าจะเป็นอย่างไร จะเป็นอย่างไร การเดินท้าทายความเชื่อของสังคมที่ว่า บัณฑิตบุคคลไม่สามารถทำอะไรได้โดย

การเดินทำให้คุณได้พบกับคนที่เปลี่ยนแปลงอย่างลึกซึ้ง การเดินส่วนใหญ่มีการตีพิมพ์รายชื่อผู้เข้าร่วมเพื่อที่ผู้เดินสามารถติดต่อกันได้ ไม่ใช่เรื่องผิดปกติแต่อย่างใดที่คนเหล่านี้จะร่วมมือกันจัดการเดินอื่น ๆ หรือกิจกรรมเพื่อสังคมรูปแบบอื่น ๆ

วินัยสำหรับผู้เดินธรรมาศร

1. เดินไปพร้อมกับการเจริญสติอย่างผู้สวดทั่วพร้อม เวียนและสงบ มุ่งการนำเพื่อจิตมากกว่าการพูดคุย
2. เดินร่วมกับผู้ร่วมบุญบำเพ็ญบุญเพื่อคุณงามความดีและคุณงามความดี
3. เลือกใช้สิ่งมาจากรู้สึกถึงการให้คำที่จะก่อให้เกิดการได้เลี้ยงและความแตกต่าง ด้วยคำจางานหรือคำพูดที่มุ่งประณามผู้อื่น
4. ตระหนักว่าเรากำลังเดินเพื่อแสดงอารมณ์ มิใช่เป็นการเดินขบวนเพื่อประท้วงสิ่งใด
5. การเดินครั้งนี้ไม่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมทางการเมืองใด ๆ และผู้เดินต้องไม่แสดงพฤติกรรมก้าวร้าว จักไม่แสดงอาการลบหลู่หรือแสดงความรุนแรงต่อผู้อื่นไม่ว่าโดยทางใดก็ตาม
6. ต้องพักและนอนในที่ที่เจ้าภาพ หรือผู้จัดเตรียมไว้ บุคคลหรือกลุ่มใดต้องการเดินแยกจากขบวนในอยู่ในระหว่างร่วมเส้นทาง ต้องได้รับคำยินยอมจากกลุ่มผู้จัดเตรียม
7. ระมัดระวังกิจกรรมใด ๆ ที่ไม่สอดคล้องหรือจะเป็นผลให้เบี่ยงเบนจากวัตถุประสงค์ของการเดิน
8. การเผยแพร่หรือถือแผ่นป้าย หนังสือ ใบปลิว คู่มือ และประกาศ และสื่อใด ๆ ก็ตาม จะต้องได้รับคำอนุญาตอย่างเป็นทางการจากคณะผู้จัดธรรมาศรเสียก่อน
9. ไม่พกพาวัตถุหรือกระทำการใด ๆ ที่มีกฎหมาย ตลอดจนมิให้หรือละเมิดสิ่งใด ๆ หรือสิ่งใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับนโยบาย
10. เคารพประเพณี วัฒนธรรม และขนบธรรมเนียมท้องถิ่น
11. ไม่เล่นเครื่องดนตรีทุกชนิด ยกเว้นใช้เป็นอุปกรณ์ประกอบการทำกิจกรรมของกลุ่ม หรือกิจกรรมของคณะ หรือได้รับอนุญาตจากคณะผู้จัดเสียก่อน
12. ผู้ร่วมคณะธรรมาศรต้องยอมรับเป้าหมาย วัตถุประสงค์ กฎระเบียบ และข้อตกลงในการเดิน ตลอดจนการทำกิจกรรมต่าง ๆ

รายงานการประชุมคณะกรรมการจัดกิจกรรม

โครงการธรรมยาตราเพื่อชีวิตและธรรมชาติ เทือกเขาภูแล่นคา

ณ ศาลาปฏิบัติธรรม วัดภูเขาทอง บ้านท่ามะโพนหวาน อำเภอแก่งศรีภูมิ จังหวัดชัยภูมิ

วันที่ 2 และ 9 ตุลาคม 2543 เวลา 13:00 น. - เวลา 16:00 น.

ผู้เข้าร่วมการประชุม

ครั้งที่ 1 วันที่ 2 ตุลาคม 2543 เริ่มประชุม 14:30 - 16:00 น.

1. หลวงพ่อคำเขียน	สุวันโณ	วัดภูเขาทอง บ้านท่ามะโพนหวาน	
2. พระไพศาล	วิสาโล	วัดป่าสุคะโต บ้านใหม่ไทยเจริญ	
3. พระสมจิตร	กันตโม	วัดป่าสุคะโต บ้านใหม่ไทยเจริญ	
4. นายวิชัย	นาฬิว	ชมรมเด็กรักนก	
5. นายสารยุทธ์	สังข์ทอง	สวนลุงบือบ	
6. นายอนุสรณ์	นาญชนะ	ชมรมเด็กรักนก	
7. นางสาวศรีนวล	ชัยนคร	ชมรมเด็กรักนก	
8. ป้าอูฐ		สวนผากฟ้า	
9. นายอิน	จาวกระโทก	บ้านบ่อทองคำ	ร่วมเดิน 11-17 ธ.ค. 43
10. นายสมพงษ์	คณะนอก	อ.ส.น.บ้านบ่อทองคำ	เข้าร่วมกิจกรรมช่วงที่ผ่าน
11. นายชัยวรรณ	จิตตนาญ	สถานีนอนม้ายท่าผา	เข้าร่วมกิจกรรมช่วงที่ผ่าน
12. พ.ต.ต.สนิท	ล้ำมณา	องค์การบริหารส่วนตำบลธาตุทอง	
13. น.ส.สุจิรา	คำบุรี	สถานีนอนม้ายท่าผา	
14. นายบุญมา	คงโพธิ์น้อย	สถานีนอนม้ายท่ามะโพนหวาน	เข้าร่วมกิจกรรมช่วงที่ผ่าน
15. นายสมร	ประดังเมษา	ผ.ผู้ใหญ่บ้านลาดผักหนาม	ร่วมเดิน 11-17 ธ.ค. 43
16. น.ส.วรรณวิมล	นิลกันเ่ง	โครงการบ้านสวนเด็ก	ร่วมเดิน 11-17 ธ.ค. 43

ผู้เข้าร่วมการประชุม

ครั้งที่ 2 วันที่ 9 ตุลาคม 2543 เริ่มประชุม 13:00 - 16:00 น.

1. หลวงพ่อคำเขียน	สุวันโณ	วัดภูเขาทอง บ้านท่ามะโพนหวาน	
2. พระไพศาล	วิสาโล	วัดป่าสุคะโต บ้านใหม่ไทยเจริญ	
3. พระสมจิตร	กันตโม	วัดป่าสุคะโต บ้านใหม่ไทยเจริญ	
4. พระประสิทธิ์	ญาณโสภโณ	วัดป่าสุคะโต บ้านใหม่ไทยเจริญ	
5. พระอาจ	อุบลโม	วัดไพรทอง	
6. พระพิมพ์	พุทธสโร	วัดภูเขาทอง	
7. พระเล็ง	ชาตรีโร	วัดป่ามหาวัน(ภูหลวง) บ้านศาลาหินทอง	
8. พระนิวัตร	ฐิตญาโณ	วัดท่าทางเกวียน	ร่วมเดิน 11-17 ธ.ค. 43
9. พระเจริญ	เนรมอนโณ	วัดป่าย่างคำ	

10. พระโยธิน	โชคเฉลิม	วัดบ้ายางคำ	
11. พระทองสุข	โสมโณ	วัดภูเขาทอง	
12. พระสาร		วัดโพธิ์ทอง	
13. พระบวร		วัดโพธิ์ทอง	
14. พระทองแสง	ปัญญา	วัดท่าเวือ่น	
15. สามเณรสถิตย	ชลอนบุญ	วัดภูเขาทอง	
16. สามเณรลงอรุณ	พันธิดทอง	วัดโป่งช้าง	
17. พระโชติชัย	สังวโร	วัดโป่งช้าง	
18. พระสุเทพ	วธมโม	วัดภูเขาทอง	
19. พระสิริประไพ		ต.ขับสิทธิ์ทอง	
20. พระอุทัยพิทยจักร	เดาอินทร์ปาก		
21. สามเณรเลื่อน	สอนผิว	บ้านภูดิ่ง	เข้าร่วมกิจกรรมช่วงที่ผ่านมา
22. พระลบ	อนนาลัย		
23. พระทองสุข	ผาสู่โท	วัดอรุณคงคาวงนาราม	
24. นายชัยวรรณ	จิตราภญ	สถานีนอนมัยเกาญาติ	
25. พ.ต.ต.ส.นิท	ลำมะนา	องค์การบริหารส่วนตำบลธาตุทอง	ร่วมเดิน 11-17 ธ.ค.43
26. น.ส.สุจิตรา	คำบุรี	สถานีนอนมัยท่าหินโงม	เข้าร่วมกิจกรรมช่วงที่ผ่านมา
27. นายบุญมา	คงโพธิ์น้อย	สถานีนอนมัยท่ามะพร้าวหวาน	
28. น.ส.วรรณวิมล	นิลกันหา	โครงการบ้านสวนเด็ก	
29. นายจิรวิทย์	อัครนิศากร	ผอ.โรงเรียนบ้านห้วยผักหนาม	ร่วมเดิน 11-17 ธ.ค.43
30. นายสงวน	เยี่ยมผา	ครูใหญ่โรงเรียนบ้านศาลาหินทอง	
31. นายภูมิ	พันสา	โรงเรียนบ้านศาลาหินทอง	ร่วมเดิน 11-17 ธ.ค.43
32. นารส	พันสา	บ้านศาลาหินทอง	
33. นายแสง	สูงคำ	บ้านศาลาหินทอง	
34. นายสมร	สาขาม	บ้านท่าทางเกวียน	
35. นายพิรพล	กองศรี	อาจารย์โรงเรียนบ้านหนองนาง	เข้าร่วมกิจกรรมช่วงที่ผ่านมา
36. นายทองดี	ศรีธรรม	กำนันตำบลท่าหินโงม	เข้าร่วมกิจกรรมช่วงที่ผ่านมา
37. นายสำเริง	ไต้สูงเนิน	บ้านวังโพน	เข้าร่วมกิจกรรมช่วงที่ผ่านมา
38. นายแหวน	กล่อมขุนทด	บ้านวังโพน	เข้าร่วมกิจกรรมช่วงที่ผ่านมา
39. นายสอน	วังกลาง	บ้านวังน้ำเขียว	เข้าร่วมกิจกรรมช่วงที่ผ่านมา
40. นายสุริยา	สาโรจน์	วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี ชัยภูมิ	
41. นางปทุมรัตน์	อวบบุญ	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กท่ามะพร้าวหวาน	ร่วมเดิน 11-17 ธ.ค.43
42. นางดอกจันทร์	จักรทอง	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กท่ามะพร้าวหวาน	ร่วมเดิน 11-17 ธ.ค.43
43. นายทองสุข	ชัยชาญ	บ้านท่ามะพร้าวหวาน	
44. นางนงนิช	วาศลนิท	สถานีนอนมัยท่าหินโงม	
45. นางสาวสาคร	สายคัลลิ่ง	ผอ.ผู้ใหญ่บ้านท่ามะพร้าวหวาน	เข้าร่วมกิจกรรมช่วงที่ผ่านมา

46. นายทวีโชค	โพธิ์	ประธานกลุ่มแม่บ้านท่ามะโพธิ์หวาน	
47. นายไวยยา	ศรีสุท	หน่วยป้องกันรักษาป่าที่ ขย.11 ตาคลีหนอง	
48. นายดอกกรัง	โนนสูงนอก	องค์การบริหารส่วนตำบลท่ามะโพธิ์หวาน	
49. นายสุวชัย	มานะสถิตย์	หน่วยป้องกันรักษาป่าที่ ขย.9 ท่ามะโพธิ์หวาน	
50. นายสิริวาสน์	เปี้ยมมิ่ง	กำนันตำบลท่ามะโพธิ์หวาน	รวมเดิน 11-17 ธ.ค.43
51. นายบุญญา		ผ.ร.อ.ญ.บ้านท่ามะโพธิ์หวาน	
52. ทอสุระ	พิมสนบุรณ	วัดศรีสง่าสามัคคี	
53. นายบรรจง	ทูนนานนอก	บ้านห้วยหมากแดง	เข้าร่วมกิจกรรมช่วงที่ผ่าน
54. นายจันทร์	ทูนนานนอก	ผ.ช.บ้านห้วยหมากแดง	
55. นางวิภาธรณี	สมิตะ	สถานีอนามัยท่าหินโงม	เข้าร่วมกิจกรรมช่วงที่ผ่าน
56. นายบุญภูมิ	ดวงภมร	ต.ปอ.แก้งคร้อ	
57. นายลาคร		โรงพยาบาลแก้งคร้อ	
58. นางหวานใจ	อุปมา	โรงพยาบาลแก้งคร้อ	
59. นาง	จันทร์ศรี	โรงพยาบาลแก้งคร้อ	
60. นายทศรุต	กุลธรรม	โรงเรียนห้วยหมากแดง	
61. นายสุชาติ	เชิงรัมย์	สถานีตำรวจบ้านห้วยหมากแดง	
62. นายชวนะ		โรงเรียนท่ามะโพธิ์หวาน	
63. นายมงคล	ชัยทอง	องค์การบริหารส่วนตำบลท่ามะโพธิ์หวาน	เข้าร่วมกิจกรรมช่วงที่ผ่าน
64. นายคารเมือง	จันทร์คำ	ท.ส.อ.หนองฟ้า	รวมเดิน 11-17 ธ.ค.43
65. นายวิชัย	นาพั	ชมรมเด็กรักนก	
66. นายสารยุทธ์	สังข์ทอง	สวนลุงมือ	
67. นายอานัฐ	หาญชนะ	ชมรมเด็กรักนก	
68. นางสาวศรีวัน	ชัยนคร	ชมรมเด็กรักนก	
69. นายภูวนาท	มงคลคำ	ชมรมเด็กรักนก	
70. ป้าอุ		สวนผักฟ้า	

และผู้ที่ไม่สามารถบอกนามได้อีก จำนวน 4 ท่าน (เขียนไม่ชัดเจน)

ประเด็นการประชุม

ความเป็นมาของโครงการ(เกริ่นนำ)

หลังจากที่เขียน สุวดีโน เจ้าคณะตำบลหนองซาม และเจ้าอาวาสวัดภูเขาทอง บ้านท่ามะโพธิ์หวาน อำเภอแก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ ได้นำเสนอเรื่องราวในอดีตของบ้านภูแล่นคา และสถานการณ์สภาพปัญหาในปัจจุบันเมื่อออกเขาภูแล่นคา โดยการขายและบรรจยภาพผลไม้ได้ประกอบ ซึ่งทางชมรมเด็กรักนก ได้รับมอบหมายในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพิ่มเติมร่วมกับทีมงาน(อาสาสมัคร) ซึ่งสามารถสรุปและกำหนดประเด็นสภาพปัญหาในปัจจุบันได้ดังนี้

1. การตัดไม้ทำลายพื้นที่ป่าไม้
2. ปัญหาไฟป่า
3. ความแห้งแล้งของแหล่งน้ำ คู่น้ำลำน้ำปะทาว

4. ความล้มเหลวของการทำเกษตรแบบพืชเชิงเดียว(ตลาด ผลผลิต ความเสื่อมโทรมของดิน)
5. การให้สารเคมี-ปุ๋ย กับกระบวนการของโรคต่าง ๆ ซึ่งเกี่ยวกับน้ำ โดยเฉพาะโรคภูมิแพ้
6. การระบาดของยุงน้ำกับการวิวัฒนาการของยุงชน
7. การอพยพแรงงานสู่เมืองอุตสาหกรรมต่างประเทศ

รายละเอียดกิจกรรม

นำเสนอรายละเอียดของกิจกรรม โดยพระไพศาล วิสาโล เจ้าอาวาสวัดป่าสุคะโต ซึ่งเน้นที่เป็นมาของการทำกิจกรรมคือ โขงมีกรวางเป้าหมายเพื่อประสานความร่วมมือระหว่างบุคคล กลุ่ม องค์กร พระสงฆ์และฆราวาสต่าง ๆ ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องกับลุ่มน้ำลำปะทาว ในการกระตุ้นให้เกิดกระแสการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมและธรรมชาติในเทือกเขาภูแล่นคาณี ซึ่งเป็นรูปแบบเป็นการเดินรณรงค์และจูงใจไปตามหมู่บ้านต่าง ๆ ที่อยู่ริมลำลำปะทาว นำเสนอสภาพปัญหาที่พบเห็นระหว่างชาวบ้านกับกลุ่มผู้เดิน เพราะปัจจุบันบริเวณเทือกเขาภูแล่นคาณีสืบประสบปัญหาสิ่งแวดล้อมส่วนที่นับวันจะรุนแรงยิ่งขึ้นทุกที อาทิ การตัดไม้ทำลายป่า ปัญหาไฟป่า การทิ้งกากของเสียอันตราย ความตื้นเขินของลำน้ำ และสาครุฑคือการให้สารเคมีทางการเกษตรอย่างกว้างขวาง ซึ่งนอกจากจะทำให้เกิดมลภาวะทางน้ำแล้ว ยังเป็นสาเหตุให้เกิดโรคภัยไข้เจ็บตามมา แม้ว่ามีสาเหตุหลายประการที่ทำให้เกิดปัญหาดังกล่าว เช่น การเพิ่มประชากร ความจำกัดของทรัพยากร และความยากจน ฯลฯ แต่สาเหตุพื้นฐานนั้นอยู่ที่การขาดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องรวมไปถึงจิตสำนึกที่ขาดธรรมะ ทำให้สนใจแต่ประโยชน์เฉพาะหน้า และมุ่งแต่ประโยชน์ส่วนตนจะลืมถึงประโยชน์ส่วนรวม ที่คนคนิตดังกล่าวยังไม่ได้อยู่ปัญหาอื่น ๆ อีก อาทิ ปัญหาการแพร่ระบาดของยาบ้า เป็นต้น

โครงการธรรมยุตอาสาเพื่อชีวิตและธรรมชาติเทือกเขาภูแล่นคา ระหว่าง 11-17 ธันวาคม 2543 เป็นการเดินรณรงค์และจูงใจไปตามหมู่บ้านต่าง ๆ ที่อยู่ริมลำลำปะทาว ตั้งแต่บ้านลาดหินทอง อ.ภูเขียว ไปจนถึงบ้านห้วยหมากแดง อ.เมือง และสิ้นสุดที่บ้านท่ามะขามโพธิ์หวาน อ.แก้งคร้อ จ.ชัยภูมิ รวมเป็นระยะทาง 61 กิโลเมตร ในโอกาสนี้จะได้มีการเทศนาแนะนำชาวบ้านให้เห็นคุณค่าของสิ่งแวดล้อม ร่วมกันรักษาป่าไม้และลำปะทาว ขณะเดียวกันกับชมธรรมชาติให้คำนิยามถึงประโยชน์ส่วนรวม และ มีธรรมะเป็นที่ยึดเหนี่ยว รู้จักประนีคยอมและพึงพอใจในชีวิตที่เรียบง่าย อันเป็นพื้นฐานสำหรับเศรษฐกิจแบบพอเพียงเพื่อการพัฒนายั่งยืนสืบไป

กิจกรรมที่จะดำเนินหามี 2 ช่วง คือ

๑ ช่วงของการประชาสัมพันธ์และเตรียมงาน คือ ตั้งแต่เดือนตุลาคม - พฤศจิกายน 2543 จะมีหน่วยประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่ เพื่อติดต่อประสานงานและทำความเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบและกิจกรรมโครงการธรรมยุตอาสา ในวันที่ 11-17 ธันวาคม 2543 โดยจะเน้นไปยังพื้นที่ จุดพักกลางวัน และพักค้างคืน และจัดทำป้ายประชาสัมพันธ์เป็นป้ายกระดานอัด 2 จุด ทางขึ้นเขาด้านอำเภอแก้งคร้อ และทางอุทยานแห่งชาติผาโครม และติดป้ายผ้าตามหมู่บ้านในเส้นทางที่ผ่าน 61 กิโลเมตร ก่อนวันเดิน นอกจากนี้ยังได้มีการจัดทำแผ่นพับเพื่อเชิญชวนร่วมทำบุญและเผยแพร่กิจกรรมในครั้งนีให้กับผู้ที่สนใจ

๒ ช่วงของการเดินรณรงค์ คือ การเดินเท้าของผู้เข้าร่วมกิจกรรม ในวันที่ 11-17 ธันวาคม 2543 ซึ่งคาดว่าจะมีผู้เข้าร่วมกิจกรรมประมาณ 100 คน โดยในแต่ละช่วงจะมีเด็กนักเรียนโรงเรียนที่ผ่านได้เข้าร่วมเดินในช่วงสั้น ๆ เพื่อเสริมสร้างกำลังใจให้กับผู้เดิน ครึ่งนี้ทางโรงพยาบาลแก้งคร้อจะรับประสานงานเกี่ยวกับเรื่องกองทุนเพื่อเสริมทางด้านอาหารให้กับผู้เข้าร่วมกิจกรรม

การกำหนดเส้นทางและจุดพัก

เส้นทางในการเดินทางทั้งหมด 61 กิโลเมตร ใช้ระยะเวลาทั้งหมด 7 วัน 7 คืน และจุดแวะพักสำหรับรับประทานอาหารเที่ยง ผ่านทั้งหมด 19 หมู่บ้าน การกำหนดจุดพักเพื่อทำกิจกรรมจะเน้นหมู่บ้านใหญ่ ไม่ห่างไกลจากชุมชนมากนัก โดยส่วนใหญ่จะใช้สถานที่ของวัดและโรงเรียน ดังนี้

วันที่ 10 ธันวาคม 2543	ภาคเช้า	พักค้างคืนและทำบุญตักบาตร ที่ หมู่บ้านตลาดหินทอง
วันที่ 11 ธันวาคม 2543	ภาคเช้า	ทำบุญตักบาตร ที่ หมู่บ้านตลาดหินทอง
	ภาคเที่ยง	พระสงฆ์ฉันเพล-และผู้เข้าร่วมรับประทานอาหารกลางวันที่บ้านฟ้าเอื้อ
	ภาคบ่าย/ค่ำ	ทำกิจกรรมและพักค้างแรมที่โรงเรียนบ้านท่าทางเกวียน
วันที่ 12 ธันวาคม 2543	ภาคเช้า	ทำบุญตักบาตร ที่ หมู่บ้านท่าทางเกวียน
	ภาคเที่ยง	พระสงฆ์ฉันเพล-และผู้เข้าร่วมรับประทานอาหารกลางวันที่บ้านกุดโง้งดงสวรรค์
	ภาคบ่าย/ค่ำ	ทำกิจกรรมและพักค้างแรมที่โรงเรียนบ้านท่ามะโพนหวาน
วันที่ 13 ธันวาคม 2543	ภาคเช้า	ทำบุญตักบาตร ที่ หมู่บ้านท่ามะโพนหวาน
	ภาคเที่ยง	พระสงฆ์ฉันเพล-และผู้เข้าร่วมรับประทานอาหารกลางวันที่บ้านลาดผักหนาม
	ภาคบ่าย/ค่ำ	ทำกิจกรรมและพักค้างแรมที่โรงเรียนบ้านลาดผักหนาม
วันที่ 14 ธันวาคม 2543	ภาคเช้า	ทำบุญตักบาตร ที่ หมู่บ้านลาดผักหนาม
	ภาคเที่ยง	พระสงฆ์ฉันเพล-และผู้เข้าร่วมรับประทานอาหารกลางวันที่บ้านห้วยผักหนาม
	ภาคบ่าย/ค่ำ	ทำกิจกรรมและพักค้างแรมที่โรงเรียนบ้านหนองจนวน
วันที่ 15 ธันวาคม 2543	ภาคเช้า	ทำบุญตักบาตร ที่ หมู่บ้านหนองจนวน
	ภาคเที่ยง	พระสงฆ์ฉันเพล-และผู้เข้าร่วมรับประทานอาหารกลางวันที่บ้านใหม่บัวงาม (ริมหาด)
	ภาคบ่าย/ค่ำ	ทำกิจกรรมและพักค้างแรมที่โรงเรียนบ้านห้วยหมากแดง
วันที่ 16 ธันวาคม 2543	ภาคเช้า	ทำบุญตักบาตร ที่ หมู่บ้านห้วยหมากแดง
	ภาคเที่ยง	พระสงฆ์ฉันเพล-และผู้เข้าร่วมรับประทานอาหารกลางวันที่บ้านท่าหินโงม
	ภาคบ่าย/ค่ำ	ทำกิจกรรมและพักค้างแรมที่โรงเรียนบ้านเก่ายาดี้
วันที่ 17 ธันวาคม 2543	ภาคเช้า	ทำบุญตักบาตร ที่ หมู่บ้านเก่ายาดี้
	ภาคเที่ยง	พระสงฆ์ฉันเพล-และผู้เข้าร่วมรับประทานอาหารกลางวันที่บ้านด่านเจริญ
	ภาคบ่าย/ค่ำ	ทำกิจกรรมและพักค้างแรมที่โรงเรียนท่ามะโพนหวาน

ข้อเสนอแนะ

กำหนดตำบลขึ้นสอง

เสนอให้มีการจัดประชุมเฉพาะพื้นที่กลุ่มตำบลขึ้นสองเนื่องจากการเดินทางที่ห่างไกล

กำหนดตำบลทานตะวัน

เสนอให้มีการลดรายละเอียด กำหนดการ หลักการและเหตุผล เพื่อนำไปประชาสัมพันธ์ให้กับกลุ่มสมาชิกและลูกบ้าน และกำหนดประชุมชาวบ้าน

องค์การบริหารส่วนตำบลธาตุทอง

เสนอให้มีการเรียนเชิญหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมกิจกรรม โดยเฉพาะในช่วงภาคกลางคืน

กำหนดพระโพนสวรรค์

จะประชาสัมพันธ์กิจกรรมและเข้าร่วมกิจกรรม

โรงพยาบาลแก้งคร้อ

เสนอว่าจะมีอาหารเสริม และการจัดตั้งกองทุนอาหารเสริมให้กับกลุ่มผู้ร่วมเดิน อีกทั้งจะจัดหาแม่ครัวมาเสริมหรือหนึ่งจะจัดหาและจัดประชุมพยาบาลมาให้กับหน่วยเคลื่อนที่ ซึ่งอาจจะประสานงานกับสถานีอนามัยในพื้นที่

โรงเรียนห้วยผักหนาม

เสนอให้แวะพักและทำกิจกรรมที่โรงเรียน เพราะมีห้องน้ำและสะดวก อีกทั้งจะนำเด็กร่วมเดินในช่วงที่ผ่าน

หัวหน้าหน่วยป้องกันรักษาป่าที่ รย. 11 ตำบลโพนสวรรค์

เสนอรับเป็นวิทยากรพิเศษในภาคกลางคืน

วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี ชัยภูมิ

จะนำข้อมูลไปเผยแพร่กิจกรรม และทั้งย้ายมาขึ้นตำแหน่งในบ่ออาจจะทำอะไรไม่ได้มาก

สำนักงานประถมศึกษาอำเภอแก้งคร้อ

จะช่วยประชาสัมพันธ์ ให้กับกลุ่มโรงเรียนในเขตอำเภอ 59 โรงเรียน โดยจะเน้นในกลุ่มตำบลน้ำคำและตำบลโพนสวรรค์

โรงเรียนตำบลโพนสวรรค์ (มีอรรถศึกษา)

น่าจะมีการอภิปรายเกี่ยวกับสภาพปัญหาความเป็นอยู่ของชาวบ้าน แนวทางการอนุรักษ์

จะนำเยาวชนเข้ามามีส่วนร่วมในมาก ๆ เพื่อปลูกจิตสำนึกในพื้นที่

รายชื่อผู้บริจาคเงินโครงการธรรมาศราเพื่อชีวิตและธรรมชาติ กลุ่มน้ำลำปะทาว

ลำดับที่	ชื่อ	นามสกุล	ที่อยู่	จังหวัด	จำนวนเงิน	ประเภท
1	มูลนิธิโลกสีเขียว		204/46-48 ถนนนารายณ์ เขตพระนคร	กรุงเทพมหานคร	25,000	เงินสด
2	โครงการสมุนไพรรักษาโรคพื้นเมือง		403 ซ.7 ถนนเทศบาลนิมิตใต้ ลาดยาว เขตจตุจักร	กรุงเทพมหานคร	5,000	ธนาคาร
3	นายอริสรา	ธนาภิชา	1575/28-29 ถนนพหลโยธิน ลาดสนิม เขตพญาไท	กรุงเทพมหานคร	2,000	ธนาคาร
4	นายพิสิฐ	หุสโมโจจน์	78 ลาตท้าว 136 คลองจั่น เขตบางกะปิ	กรุงเทพมหานคร	1,000	ธนาคาร
5	นายทวี	คุณเจริญ	1/3 หมู่ 8 บ้านโป่งเจ็ด ต.บ้านคา กิ่งอ.บ้านคา	ราชบุรี	2,100	ธนาคาร
6	นายสันติพงษ์	ธรรมธำรง	สวนด้วยดวงใจ อ.เทพสถิต	ชัยภูมิ	3,000	เงินสด
7	นายสมใจ	ธีรพัฒน์ประเสริฐ	วิทยาเขตภาคพายัพ ถ.หัวแก้ว อ.เมือง	เชียงใหม่	500	ธนาคาร
8	นายจุฬิศร	อุประณาย	อ.เกษตรสมบูรณ์	ชัยภูมิ	300	ธนาคาร
9	นางวรรณวิ	สุวิมลเชาว์	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	เชียงใหม่	200	ธนาคาร
10	พล.อ.อ.อรุณ	พร้อมเทพ	15 ซ.11 ถนนพหลโยธิน เขตพญาไท	กรุงเทพมหานคร	300	ธนาคาร
11	นางสุณีย์	วงศ์ไวยวรรณ			1,000	เงินสด
12	นายเกษมสรรพ	สุคนธาดี		บุรีรัมย์	100	ตัวแลกเงิน
14	คุณสมนึก	คุณผล	218 ซอยราชมารดากรุงเทพ สุขุมวิท 103	กรุงเทพมหานคร	500	ธนาคาร
15	คณะมูลนิธิธรรมบรือ			มหาสารคาม	4,100	ธนาคาร
16	นายศักดิ์ชัย	พันธุ์คำภู	758/16 หมู่ 7 ต.หนองกรัง อ.เมือง	นครสวรรค์	300	ธนาคาร
17	พระจักรกฤษณ์	สนธิจิตโก			320	เงินสด
18	นส.กฤษณา	ชาติไทย	70 ม.7 ต.ศรีสำราญ.ช่องสามหมอ อ.แก่งคร้อ	ชัยภูมิ	345.25	ธนาคาร
19	คุณนารี	อำพน	บ.แปลน หับสังข์ จำกัด 1532/40-43 ซ.กรุงเทพ	กรุงเทพมหานคร	24,000	เช็ค
20	คุณเตียงโก	จากรูท	111 ซ.โรตริยงจำเริญ ถ.พระรามที่ 3	กรุงเทพมหานคร	1,000	ธนาคาร
21	คุณพิชิต-ญาณีตา	แท้ประสาธสิทธิ์	190 ม. 1 ต.แก้งสนามนาง อ.แก้งสนามนาง	นครราชสีมา	2,000	ธนาคาร
22	โครงการศึกษาค้นคว้า			สุรินทร์	500	เงินสด
23	ผู้ไม่ประสงค์ออกนาม				2,312	เงินสด
24	วิทยาลัยเกษตรกรรมและเทคโนโลยี ชัยภูมิ	อ.เมือง		ชัยภูมิ	950	เงินสด
25	คุณยุทธชัย	เฉลิมชัย	มูลนิธิสถานแสงอรุณ	กรุงเทพมหานคร	1,000	เงินสด
26	ชาวบ้านใหม่บ้าน				240	เงินสด
27	ชาวบ้านท่ามะโพนหวาน				160	เงินสด
28	คุณนิศยา	กิจดิเวชกุล	มูลนิธิโลกสีเขียว	กรุงเทพมหานคร	500	ธนาคาร
29	คุณนิศกร	เวศกิจกุล	121-3 ถ.วิชัยยศ อ.เมือง	ศรี	1,000	ธนาคาร
30	คุณจนา	โคสิตระกูล		กรุงเทพมหานคร	1,000	เงินสด
					80,727.25	

บัญชีแยกประเภทรายการค่าใช้จ่าย

วันเดือนปี	รายการ	ค่าถ่ายเอกสาร	ค่าไว้นัด	ค่าตอบแทน	ค่าวัสดุอุปกรณ์	ค่าพิมพ์-สำเนา	ค่าทำป้าย	ค่ารถรับ-ส่ง	ค่ารถนำ	รวม
20 กย.43	จ่ายค่าจ้างอัดรูป 2 ม้วน					498				498
	ค่าถ่ายเอกสารโครงการ 320 แผ่น	160								160
21 กย.43	ค่าน้ำมันรถไปสถานที่		74							74
22 กย.43	ค่าไม้ขีดทำป้าย						2550			2550
25 กย.43	ค่าถ่ายเอกสารโครงการ 960 แผ่น	560								560
27 กย.43	ค่าสีโปสเตอร์ซอง						650			650
	ค่าน้ำมันรถไปสถานที่		200							200
	ค่าวัสดุเครื่องเขียน				120					120
06 ต.ค.43	ค่าน้ำมันรถไปสถานที่		200							200
23 ต.ค.43	ค่าน้ำมันรถไปสถานที่		60							60
	ค่าพิมพ์สี					675				675
30 ต.ค.43	ค่าถ่ายเอกสารสรุปรายงาน	400								400
	ค่าน้ำมันรถไปสถานที่		500							500
1 พย.43	ค่าน้ำมันรถไปสถานที่		100							100
	ค่าน้ำมันรถไปสถานที่		100							100
2 พย.43	ค่าสีน้ำพาสติก						595			595
	ค่าส่งเอกสาร ศพท.							40		40
9 พย.43	ค่าซองน้ำตาล							282		282
	ค่าถ่ายเอกสารสรุปรายงาน	250								250
	ค่าน้ำมันรถไปสถานที่		320							320
	ค่าซ่อมบำรุงรถยนต์		800							800

ในเดือนปี	รายการ	ส่วนเบ็ดเตล็ด	ส่วนอื่น	ส่วนสมทบ	ค่าวัสดุอุปกรณ์	ค่าพิมพ์-ค่าวัสดุ	ค่าเช่าบ้าน	ค่าตอบแทน	ค่าอื่นๆ	รวม
	ค่าจ้างเหมาเขียนป้าย						1800			1800
	ค่าเช่ากันเขียนป้าย						200			200
10 พย 43	ค่าส่งเอกสารประชาสัมพันธ์							120		120
	ค่าถ่ายเอกสารรูปรายงานเพิ่มเติม	1120								1120
15 พย 43	ค่าไม้ขีดทำป้าย						630			630
	ค่าอุปกรณ์ทำหนังสือราชการ					740				740
	ค่าโฆษณา หนังสือพิมพ์						210			210
	ค่าหนังสือ		600							600
	ค่าส่งเอกสารรายงานและแผนผัง						140			140
16 พย 43	ค่าอาหารอาสาสมัคร			500						500
17 พย 43	ค่าอาหารอาสาสมัคร			308						308
	ค่าซ่อมบำรุงรถยนต์ "น้ำมันรถ"		85							85
	ค่าตะปู-สกรู				69					69
21 พย 43	ค่าหนังสือ		530							530
	ค่าอาหารอาสาสมัคร			170						170
26 พย 43	ค่าหนังสือมอบหมายงาน		90							90
27 พย 43	ค่าหนังสือ		540							540
29 พย 43	ค่าอาหารอาสาสมัคร			120						120
30 พย 43	ค่าหนังสือ		200							200
	ค่าอาหารอาสาสมัคร			72						72
4 ธค 43	ค่าหนังสือมอบหมายงานโรงเรียน		200							200
	ค่าอาหารอาสาสมัคร			169						169

วันเดือนปี	รายการ	ค่าตัวเอกสาร	ค่าวัสดุ	ค่าตอบแทน	ค่าวัสดุอุปกรณ์	ค่าพิมพ์-ค่าสี	ค่าตัวพิมพ์	ค่ากระดาษ	รวม
	ค่าทำบัตรประชาชนโรงเรียน		50						50
5 ธค.43	ค่าส่งเอกสาร EMS คุณเกียรติ						25		25
	ค่าสีน้ำพลาสติก 2 กระป๋อง						170		170
	ค่าอาหารอาสาสมัคร			60					60
6 ธค. 43	ค่าทำบัตรประชาชน		400						400
	ค่าบิลเอกสารเงิน						250		250
7 ธค.43	ค่าทำบัตรประชาชน		540						540
	ค่าถ่ายเอกสาร "ข้อมูลนักเรียน"	350							350
	ค่ากระดาษ				190				190
	ค่าผ้าขาวทำธง						118		118
	ค่าส่งเอกสาร+อินเตอร์เน็ต							105	105
	ค่าอาหารอาสาสมัคร			184					184
	ค่าเดินทางไปโรงเรียน		212						212
	ค่าโทรศัพท์				3000				3000
	ค่าพิมพ์ 10 ม้วน พร้อมถ่ายสี					1766			1766
	ค่าหลอดเครื่องฉายสไลด์				870				870
8 ธค.43	ค่าค่าไฟฉาย+กระบอกไฟฉาย+ถังดำน้ำ				1834				1834
	ค่าอุปกรณ์เครื่องเขียน				1070				1070
	ค่าเขียน				290				290
	ค่าพิมพ์ใบแจ้ง : อัน				1500				1500
	ค่าอาหารเสริมสำหรับคนและน้ำดื่ม(ขวด)							2709	2709
9 ธค.43	ค่ารถขนส่งสินค้า 3 มอเตอร์				180				180

ในเดือนปี	รายการ	ค่าวัสดุเบกเคเร	ค่าวัสดุไม้	ค่าวัสดุงาน	ค่าวัสดุอุปกรณ์	ค่าพิมพ์สี, ค่าวัสดุอื่น	ค่าค่าไม้	ค่ารถบรรทุก	ค่าค่าไม้	รวม
	ค่าข้าวสาร 50 กก.								850	850
	ค่ามันเทศไปใส่(เครื่องบันทึก)				240					240
	อุปกรณ์ป้ายชื่อ+บอร์ดบริหาร(เพิ่ม)				1107					1107
	ค่าถ่ายเอกสารใบประเมินผลกิจกรรม	350								350
10 ธ.ค.43	ค่าน้ำมันรถ		300							300
11 ธ.ค.43	ค่าน้ำมันรถ 2 คัน		1000							1000
	ค่าจัดซื้อถุงพลาสติกกล่อง				40					40
18 ธ.ค.43	ค่ารถส่งค่าจ้างอีซูมู					1588				1588
18 ธ.ค.43	ค่าน้ำมันรถ		500							500
19 ธ.ค.43	ค่าอาหารตอนทานอาหารกลางวัน			400						400
	ค่าวิทยากร 12 ธ.ค.43			1000						1000
	ค่าทำบุญแจร		60							60
20 ธ.ค.43	ค่าน้ำมันรถ ประสานงานศูนย์เกษตร		550							550
	ค่าจัดทำบอร์ดบริหารการ ศวส.คมี						305			305
	รวมค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น	3190	8211	2989	10510	5287	7618	572	3559	41910

ยอดรายรับทั้งสิ้น

80,727.25

หักยอดรายจ่ายทั้งสิ้น

41,910.00

ยอดเงินคงเหลือยกไป

38,817.25